

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

11.07 – МКР. 1952 «С» 2023.10.26. 010. ПЗ

МОЙСІЄВИЧ ОЛЕНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ

2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет (ННІ) Економічний

УДК 336:658.14

ПОГОДЖЕНО
Декан факультету (Директор ННІ)
Економічний
(назва факультету (ННІ))

(підпис) (ПБ)
« _____ » _____ 20 ____ р.

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач кафедри
фінансів
(назва кафедри)

(підпис) (ПБ)
« _____ » _____ 20 ____ р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему Фінансові ресурси підприємств: механізм формування та ефективного використання

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
(код і назва)

Спеціалізація Фінанси

(назва)

Магістерська програма Фінанси і кредит

(назва)

Програма підготовки освітньо-професійна

(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Гарант освітньої програми

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПБ)

Керівник магістерської роботи

Доктор економічних наук, доцент
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Лемішко О. О.
(ПБ)

Виконала

(підпис)

Мойсієвич О.О.
(ПБ студента)

КИЇВ – 2024

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

Факультет (ННІ) _____ Економічний _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

_____ (науковий ступінь, вчене звання) _____ (підпис) _____ (ПІБ)

« _____ » _____ 20 _____ р.

З А В Д А Н Н Я

ДО ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТЦІ

Мойсієвич Олені Олександрівні

(прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальність _____ **072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок** _____
(код і назва)

Освітня програма _____ **Фінанси і кредит** _____
(назва)

Орієнтація освітньої програми _____ **Фінанси** _____
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

Тема магістерської кваліфікаційної роботи _____ **Фінансові ресурси підприємств: механізм
формування та ефективного використання** _____

затверджена наказом ректора НУБіП України від « 26 » _____ жовтня _____ 20 23 р. № 1952С

Термін подання завершеної роботи на кафедру _____
(рік, місяць, число)

Вихідні дані до магістерської кваліфікаційної роботи _____

Перелік питань, що підлягають дослідженню:

1. _____
2. _____
3. _____

Перелік графічного матеріалу (за потреби) _____

Дата видачі завдання « _____ » _____ 20 _____ р.

Керівник магістерської кваліфікаційної роботи

_____ (підпис)

Завдання прийняв до виконання

_____ (підпис)

Лемішко О.О.
(прізвище та ініціали)

Мойсієвич О.О.
(прізвище та ініціали)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної магістерської роботи на тему «ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВ: МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ТА ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ»

Студентки: Мойсієвич Олени Олександрівни

Фінансові ресурси стають все більш важливими у світі бізнесу. Від їх ефективного формування та використання залежить забезпечення конкурентоспроможності, стабільного розвитку та довгострокового успіху будь-якої організації. Зміни в економічному середовищі, посилення конкуренції, технологічні інновації та глобалізація висувають нові вимоги до управління фінансами підприємства. Тому доцільним є дослідження механізмів формування та ефективного використання фінансових ресурсів з метою розробки обґрунтованих рекомендацій щодо оптимізації діяльності підприємств.

Актуальність даного дослідження також полягає в тому, що зростання невизначеності в економіці змушує підприємства розробляти ефективні стратегії управління фінансовими ресурсами. Забезпечення роботи підприємства та його спроможність виконувати зобов'язання залежить від підтримки достатнього рівня ліквідності та фінансової стійкості, а для цього потрібно шукати шляхи зниження витрат і підвищення ефективності використання коштів.

Метою роботи є дослідження механізму формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності їх використання на прикладі ТОВ «АБА «Астра».

Об'єктом дослідження виступають фінансові ресурси підприємств як складова частина їхнього майна та основний інструмент фінансового забезпечення діяльності.

Предметом дослідження є механізм формування і використання фінансових ресурсів на ТОВ АБА «Астра», включаючи процеси мобілізації, розподілу, використання та контролю за фінансовими потоками.

У магістерській роботі було використано такі методи дослідження як горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз, фінансовий аналіз, метод ланцюгової підстановки. А також емпіричні методи – вивчення тематичної літератури, аналіз документації.

Інформаційною базою при написанні роботи були річні фінансові звіти ТОВ «АБА «Астра» за 2020-2023 роки, документи бухгалтерського обліку та економічного аналізу, підручники, матеріали наукової літератури, інтернет-джерела.

Практичний результат роботи полягає в розробці та обґрунтуванні методичного підходу до оцінки ефективності стану формування та використання фінансових ресурсів підприємства, що дозволяє врахувати вплив різних чинників в процесі кругообігу фінансових ресурсів компанії.

Розроблені рекомендації допоможуть керівникам підприємства приймати більш обґрунтовані рішення щодо використання фінансових ресурсів, покращити фінансовий стан компанії та підтримувати конкурентоспроможність.

Ключові слова: фінансові ресурси, ефективність, механізм, рентабельність, оптимізація.

Зміст кваліфікаційної випускної роботи викладено на 87 сторінках, в тому числі вступ, основна частина, висновок та список використаних джерел із 50 найменувань. Робота містить 22 таблиці, 8 рисунків, а також 4 додатки, розміщені на 16 сторінках.

Рік виконання та захисту кваліфікаційної роботи – 2024.

ЗМІСТ

Вступ	3
Розділ I. Теоретичні основи механізму формування та використання фінансових ресурсів підприємства	6
1.1. Сутність, функції і класифікація фінансових ресурсів, механізм їх формування	6
1.2. Методика аналізу формування та ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.....	17
1.3. Виклики для реалізації механізму ефективного використання фінансових ресурсів підприємства.....	26
Розділ II. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра»	34
2.1. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства.....	34
2.2. Аналіз фінансових ресурсів підприємства за обсягом та структурою	43
2.3. Дослідження ефективності розміщення та використання фінансових ресурсів.....	50
Розділ III. Шляхи підвищення ефективності формування і використання ТОВ «АБА «Астра»	58
3.1. Механізм забезпечення прибутковості діяльності підприємства	58
3.2. Методи та інструменти оптимізації використання фінансових ресурсів	64
Висновок	77
Список використаних джерел	81
Додатки	88

ВСТУП

Підприємство не може досягти успіху, спираючись лише з управлінський талант керівника. Для досягнення високих результатів своєї діяльності організації необхідні конкретні механізми, що впливають на виробничу складову організації, застосування різних фінансових інструментів, вплив на господарську діяльність організації через фінансові важелі, що застосовуються в управлінні фінансовими ресурсами компанії. Отже, від того, наскільки якісно буде розроблений та застосований фінансовий механізм, залежатиме ефективність управління всією виробничою системою підприємства.

Значна частина керівників українських підприємств досі приділяє недостатньо уваги розробці та впровадженню ефективного механізму формування та використання фінансових ресурсів, не вважаючи цей аспект пріоритетним у своїй діяльності. Однак створення та ефективна реалізація такого механізму мають займати провідне місце у загальній системі управління підприємством. Основне значення фінансового механізму в управлінні організацією полягає у впливі на всі аспекти його господарської діяльності. Механізм формування та використання фінансових ресурсів визначає джерела фінансування та їх розподіл у межах підприємства, що дозволяє чітко окреслити цілі, методи та важелі досягнення стабільного фінансового стану компанії. Економічні результати підприємства, такі як виручка, собівартість, оборотність та рентабельність, безпосередньо залежать від якості розробки та реалізації механізму управління фінансовими ресурсами. Ефективне управління фінансами сучасного суб'єкта господарювання забезпечується за рахунок впровадження цілісного механізму формування та використання фінансових ресурсів, що є основою для стабільного розвитку та досягнення стратегічних цілей компанії.

Мета магістерської роботи – дослідження механізму формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, розробка рекомендацій щодо підвищення ефективності їх використання на прикладі ТОВ «АБА «Астра».

В процесі написання даної магістерської роботи було поставлено такі завдання:

- розкрити сутність, функції та класифікацію фінансових ресурсів підприємства, а також дослідити особливості механізму їх формування;
- розробити методичний підхід до аналізу формування та оцінки ефективності використання фінансових ресурсів;
- визначити основні виклики, що впливають на ефективність використання фінансових ресурсів підприємства, та дослідити можливості їх подолання;
- надати фінансово-економічну характеристику діяльності ТОВ «АБА «Астра» як об'єкта дослідження;
- провести аналіз структури та обсягу фінансових ресурсів підприємства для визначення ключових факторів їх формування;
- оцінити ефективність використання фінансових ресурсів підприємства, розглянувши основні напрямки їх розміщення;
- розробити пропозиції щодо покращення механізму забезпечення прибутковості діяльності підприємства;
- запропонувати методи та інструменти підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Методологічною та теоретичною основою роботи послужили праці вітчизняних та зарубіжних авторів у галузі теорії фінансової політики, фінансового менеджменту, фінансового аналізу та статистики.

Для досягнення поставленої мети у магістерській роботі було використано такі методи дослідження як горизонтальний, вертикальний та коефіцієнтний аналіз, фінансовий аналіз. А також емпіричні методи – вивчення тематичної літератури, аналіз документації.

Джерелами інформації для цієї роботи послужили річні фінансові звіти ТОВ «АБА «Астра» за 2020-2023 роки, документи бухгалтерського обліку та

економічного аналізу, підручники, матеріали наукової літератури, а також інтернет-джерела.

Об'єктом дослідження виступають фінансові ресурси підприємств як складова частина їх майна та основний інструмент фінансового забезпечення діяльності.

Предмет дослідження – механізм формування і використання фінансових ресурсів ТОВ АБА «Астра».

Проблемами, пов'язаними з розробкою та реалізацією фінансової політики підприємств присвячено широкий спектр наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Насамперед необхідно виділити праці таких економістів як: Томілін О. О., Марусяк Н. Л., Соляник Л. Г., Велика Ю. О., Чимчикаленко Р. А., Смирнова Н. В., Добровольська О. В., Супрун С. Д. та багато інших.

Робота складається із трьох розділів. Перший розділ присвячений теоретичним основам механізму формування та ефективного використання фінансових ресурсів організації, а також викликам, що з'являються в процесі підтримання фінансового механізму.

У другому розділі проведено аналіз фінансово-господарської діяльності ТОВ «АБА «Астра» та проведено оцінку ефективності формування та використання фінансових ресурсів підприємства на основі аналізу балансу та звіту про фінансові результати, рентабельності, ефекту фінансового важеля та показників використання окремих видів фінансових ресурсів.

У третьому розділі визначено шляхи вдосконалення механізму формування та ефективного використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» з метою підвищення економічних результатів діяльності компанії. Визначено основні проблеми, з якими стикається підприємство, та запропоновано методи їх мінімізації, обґрунтовано їх ефективність.

Наукова новизна магістерської роботи полягає в розробці та обґрунтуванні методичного підходу до оцінки ефективності використання фінансових ресурсів підприємства, що дозволяє врахувати вплив різних чинників на формування таких фінансових ресурсів.

Розділ I. Теоретичні основи механізму формування та використання фінансових ресурсів підприємства

1.1. Сутність, функції і класифікація фінансових ресурсів, механізм їх формування

Успішна діяльність кожної компанії залежить від того, наскільки успішно вона розпоряджається своїми ресурсами, і в умовах сучасного ринку, ефективність будь-якої компанії залежить не тільки від обсягу ресурсів, що використовуються або залучаються, але в першу чергу від ефективності управління цими ресурсами та ефективності взаємодії між ними. Фінансові ресурси в цілому – це сума коштів, яка перебуває в розпорядженні підприємства та призначена для виконання ним фінансових зобов'язань [1]. Вивчення теоретичних основ управління фінансовими ресурсами підприємства необхідно розпочати з розгляду поняття фінансових ресурсів у трактуванні відомих українських економістів.

Фінансово-економічний словник під авторством О. О. Томіліна трактує це поняття так: «Фінансові ресурси – грошові кошти, що перебувають у розпорядженні підприємства. До фінансових ресурсів належать усі грошові фонди й та частина грошових коштів, яка використовується поза фондами» [2].

Найбільш повно і точно, на наш погляд, сутність поняття «фінансові ресурси» підприємств та організацій відображена у визначенні, наведеному в статті доктора економічних наук Рамського А. Ю.: «фінансові ресурси підприємства – це сума всіх грошових коштів, якими володіє підприємство на певну дату, сформованих за рахунок зовнішніх та внутрішніх джерел і є основним виробничим фактором разом з іншими виробничими ресурсами – матеріальними, трудовими тощо» [3]. Також сутність поняття «фінансові ресурси» дуже точно передав автор статті «Науково-методичні підходи до формування політики управління фінансовими ресурсами підприємства» Соляник Л. Г. Фінансовими ресурсами підприємства є грошові кошти, які

можуть бути як власними, так і залученими, якими підприємство може розпоряджатися в повному обсязі і витратити їх для виконання та фінансування поточних витрат і фінансових зобов'язань. [4].

Значення фінансових ресурсів у підприємницькій діяльності важко переоцінити. Без фінансових ресурсів неможлива діяльність будь-якого суб'єкта господарювання. У ході господарської діяльності підприємства відбувається кругообіг фінансових ресурсів. Це замкнутий цикл, що складається з кількох стадій. Перша стадія – це залучення фінансових ресурсів, потім йде стадія акумулювання фінансових ресурсів, потім стадія вкладення фінансових ресурсів з метою подальшого залучення фінансових ресурсів. І таких оборотів може бути необмежена кількість.

Стратегічне управління процесом формування фінансових ресурсів підприємства зумовлює необхідність їх попередньої класифікації. Класифікація фінансових ресурсів підприємства передбачає їх поділ: за джерелами формування; за місцем формування; за характером використання; за кругообігом; за методами формування.

За джерелами формування фінансові ресурси підприємства поділяються на такі основні види – власні, позичені та залучені (рис. 1.1).

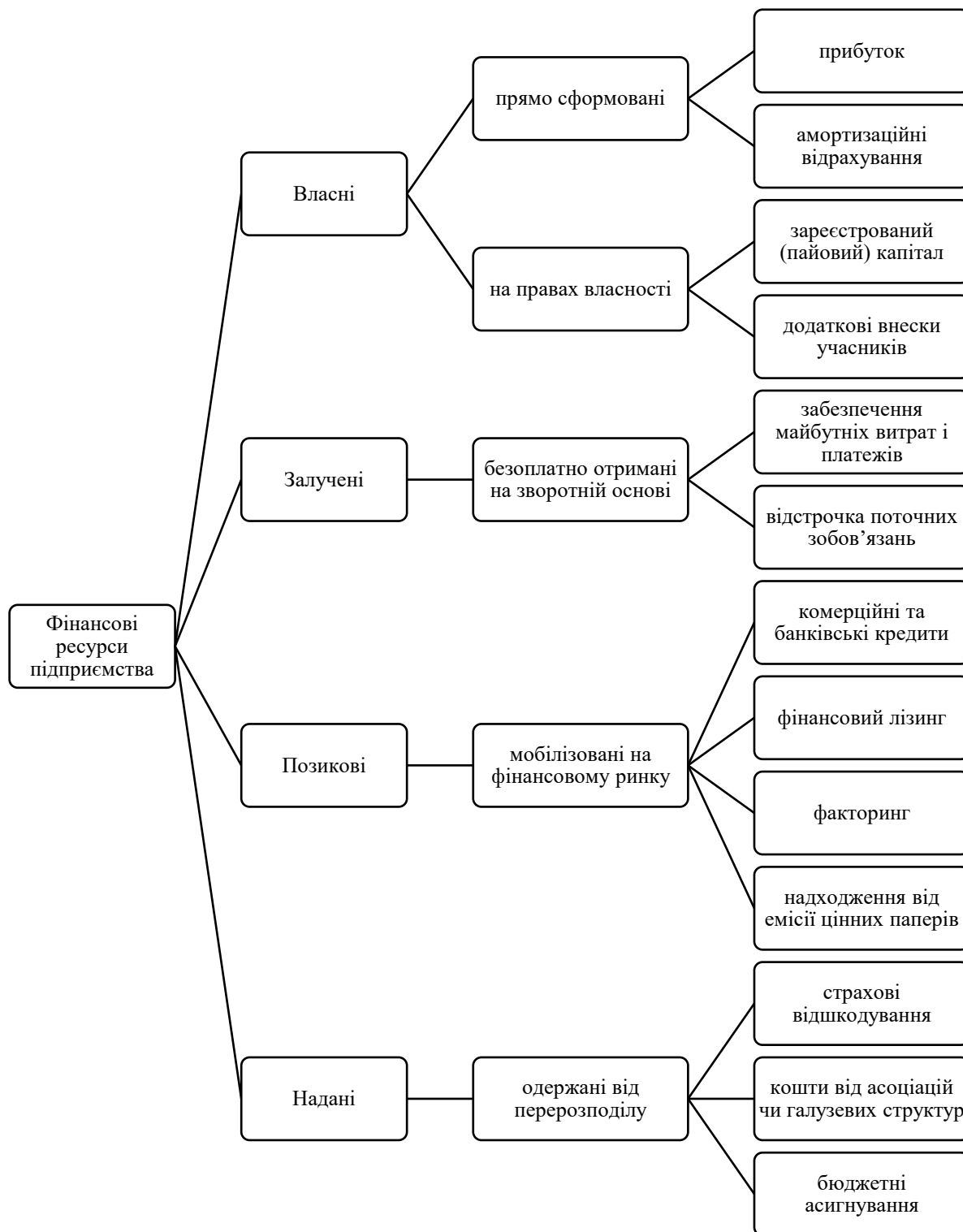

Рисунок 1.1. Джерела формування фінансових ресурсів підприємства

Джерело: побудовано автором на основі [5]

До власних фінансових ресурсів організації відносять кошти, які належать засновникам та учасникам підприємства на правах власності та використовуються для формування його активів. Власний капітал включає

статутний капітал, нерозподілений прибуток, резервний капітал, додатковий капітал (як видно з рисунку 1.2).

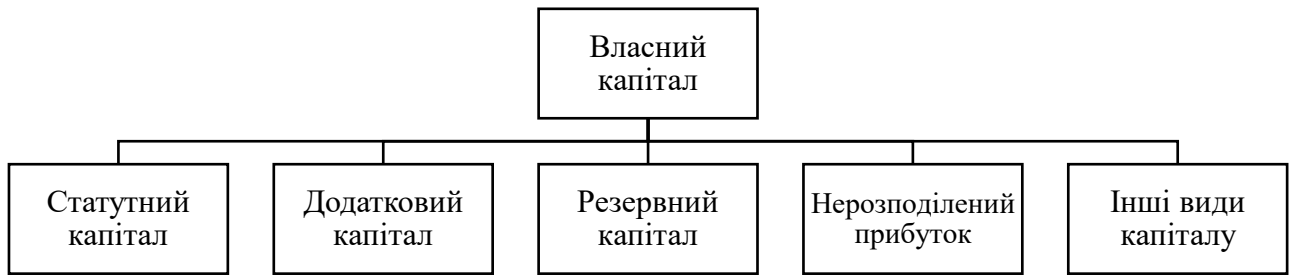

Рисунок 1.2. Форми функціонування власного капіталу підприємства

Джерело: [6]

Позиковими називають ресурси, що використовуються підприємством, але не належать йому, отримані на основі принципів повернення, терміновості та платності з оформленням відповідних договорів та угод (кредитних, лізингових, факторингових).

За місцем формування стосовно підприємства виділяють фінансові ресурси, що залучаються із зовнішніх та внутрішніх джерел. Фінансові ресурси, що залучаються з внутрішніх джерел, характеризують власну їх частину, що формується безпосередньо на підприємстві для забезпечення його розвитку. Основу власних фінансових ресурсів, що формуються із внутрішніх джерел, становить чистий прибуток підприємства. Фінансові ресурси, що залучаються із зовнішніх джерел, характеризує ту частину, яка формується поза межами підприємства. Вона охоплює залучений зі сторони як власний, і позиковий капітал.

Детальніше окреслення місць формування фінансових ресурсів також є необхідним. В цілому, джерела формування ресурсів можна об'єднати в дві великі групи – внутрішні і зовнішні, згадані вище (рис. 1.3).

Рисунок 1.3. Місця формування фінансових ресурсів

Джерело: побудовано на основі [7]

За характером використання залучення виділяють такі види фінансових ресурсів: вкладені в необоротні активи і вкладені в оборотні активи. Також з огляду на суть і склад необоротних й оборотних активів фінансові ресурси за формою реалізації можуть бути як матеріальні (вкладені в основні засоби, запаси, виробництво, готову продукцію тощо) і нематеріальні (вкладені в нематеріальні активи), так і фінансові (цінні папери та інші фінансові інвестиції, грошові кошти та їх еквіваленти) (рис. 1.4).

За кругообігом виокремлюють початкові та прирощені фінансові ресурси. Початкові фінансові ресурси концентруються у статутному капіталі і спрямовуються на формування необхідних обсягів необоротних і оборотних активів. Прирощені фінансові ресурси – це зароблені фінансові ресурси підприємством у результаті його діяльності у формі прибутку. Відповідно, якщо фінансово-господарська діяльність підприємства є збитковою, то це призводить до втрати фінансових ресурсів [8].

Рисунок 1.4. Форми реалізації фінансових ресурсів

Джерело: побудовано на основі [9]

Розглянувши класифікацію фінансових ресурсів, ми також маємо розглянути функції фінансових ресурсів. Під функціями будь-якої економічної категорії слід розуміти форму вираження її суспільного призначення, тобто вони мають виражати специфіку цієї категорії. У функціях, по суті, і проявляється сутність фінансових ресурсів як одного з найважливіших компонентів організаційної структури та процесу функціонування соціально-економічної системи того чи іншого рівня. Основними функціями є:

1) Створення фінансового базису для стартової діяльності економічного суб'єкту. На першому етапі створення економічного суб'єкту, фінансові ресурси можуть формуватися без позикових коштів, а за рахунок внесків засновників, які набувають форм грошових ресурсів, майнових внесків, емісії цінних паперів.

2) Забезпечення простого або розширеного відтворення та безперервності виробничого процесу. Просте відтворення ґрунтується на

використанні амортизаційних відрахувань, а розширене – за рахунок отриманого прибутку та здійснення капіталовкладень. Безперервність виробничого процесу реалізується з одного боку забезпеченістю фінансовими ресурсами, з іншого – результатами їх використання у процесі виробництва.

3) Підтримка фінансової стійкості й збалансованості. Такий фінансовий стан економічних суб'єктів можливо забезпечити за рахунок оптимального якісного складу фінансових ресурсів.

Усі згадані функції фінансових ресурсів реалізуються в межах фінансового контролінгу, тобто системи, що включає методи обліку, аналізу, планування та контролю, яка спрямована на досягнення мети підприємства і забезпечує ефективне управління підрозділами та підприємством в цілому [10].

Докладно розглянувши поняття «фінансові ресурси», можливо розглянути поняття ефективності управління фінансовими ресурсами.

Ефективне управління фінансовими ресурсами залежить від двох складових: ефективне формування фінансових ресурсів та ефективне використання фінансових ресурсів.

Ефективне використання фінансових ресурсів – це зіставлення кількості та якості витрачених ресурсів з кількісним та якісним виразом досягнутих результатів. Однак не завжди результат господарської діяльності залежить лише від ефективного використання фінансових ресурсів. Так, оптимально розподіливши та використовуючи фінансові ресурси, підприємство може зазнавати збитків внаслідок зниження трудової дисципліни, порушення технології виробництва, перевитрати матеріалів, сировини та інших причин. Тому, щоб детальніше розглянути проблему ефективного використання фінансових ресурсів, необхідно оцінити ефективність використання всіх складових частин, які формують фінансові ресурси підприємства [11].

Ефективне формування фінансових ресурсів залежить від джерел формування фінансових ресурсів. Формуються фінансові ресурси за рахунок власних, залучених та позикових коштів. До власних джерел фінансових ресурсів відносяться:

- статутний капітал;
- амортизація;
- прибуток;
- резервний фонд;
- страхові резерви та інші джерела.

До позикових джерел фінансових ресурсів належать кредити банків (довго- і короткострокові); кредиторська заборгованість за матеріальні цінності, виконані роботи, послуги; заборгованість за розрахунками (з одержаних авансів, з бюджетом, з оплати праці тощо); нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі; доходи майбутніх періодів [12].

До залучених джерел фінансових ресурсів належать:

- кошти пайової участі у поточній та інвестиційній діяльності;
- кошти від емісії цінних паперів;
- пайові та інші внески членів трудового колективу, юридичних та фізичних осіб;
- страхові відшкодування;
- надходження платежів від франчайзингу, оренди, селінгу.

Пошук джерел фінансових ресурсів лежить відповідальністю на фінансових службах та їх працівниках, насамперед – фінансових менеджерах. Вони відіграють ключову роль у забезпеченні підприємства необхідними фінансовими ресурсами, адже саме від їх компетентності та стратегічних рішень залежить стабільність і подальший розвиток бізнесу. У цьому контексті важливо глибше розглянути механізм формування та використання фінансових ресурсів, який є основою для планування, залучення й ефективного розподілу коштів на підприємстві. Розуміння цього механізму дозволяє підвищити ефективність фінансових операцій і уникнути ризиків, пов'язаних з нестачею ресурсів або їх нераціональним використанням.

Фінансовий механізм – це сукупність форм і методів для забезпечення розподілу, перерозподілу, контролю, формування, мобілізації та реалізації

децентралізованих і централізованих грошових доходів, формування фондів та резервів підприємства [13].

Мета фінансового механізму підприємства – максимізація результатів від виконуваних функцій фінансів, зокрема забезпечення діяльності необхідними фінансовими ресурсами для ефективного функціонування підприємства. А більш в широкому розумінні – головна мета управління фінансами підприємства – це максимізація прибутку, капіталізація (ринкової вартості) та забезпечення платоспроможності (ліквідності) підприємства з метою задоволення інтересів власників [14].

Ефективний фінансовий механізм підприємства має виконувати такі функції:

- забезпечувати наявність усіх необхідних ресурсів та методів їх взаємодії для реалізації певного фінансово-економічного процесу;
- використовувати форми, методи та умови практичного застосування фінансових функцій, щоб забезпечити вплив суб'єкта на елементи фінансової системи підприємства;
- створювати систему прямих та зворотних зв'язків між складовими фінансової системи, які використовуються суб'єктом для ефективного функціонування, розвитку та оптимізації фінансово-економічної системи підприємства.

Роль фінансового механізму може бути представлена такою загальною моделлю (рис. 1.5).

Розглянемо складові фінансового механізму підприємства.

Фінансова підтримка полягає у виділенні певного обсягу фінансових ресурсів для вирішення окремих завдань фінансової політики підприємства, а також здійснюється забезпечення і регулювання дії підприємства. Забезпечувальні дії виявляється у встановленні джерел фінансування, тобто в забезпеченні повсякденних потреб, що характеризують пасивний вплив на фінансову безпеку підприємства [15].

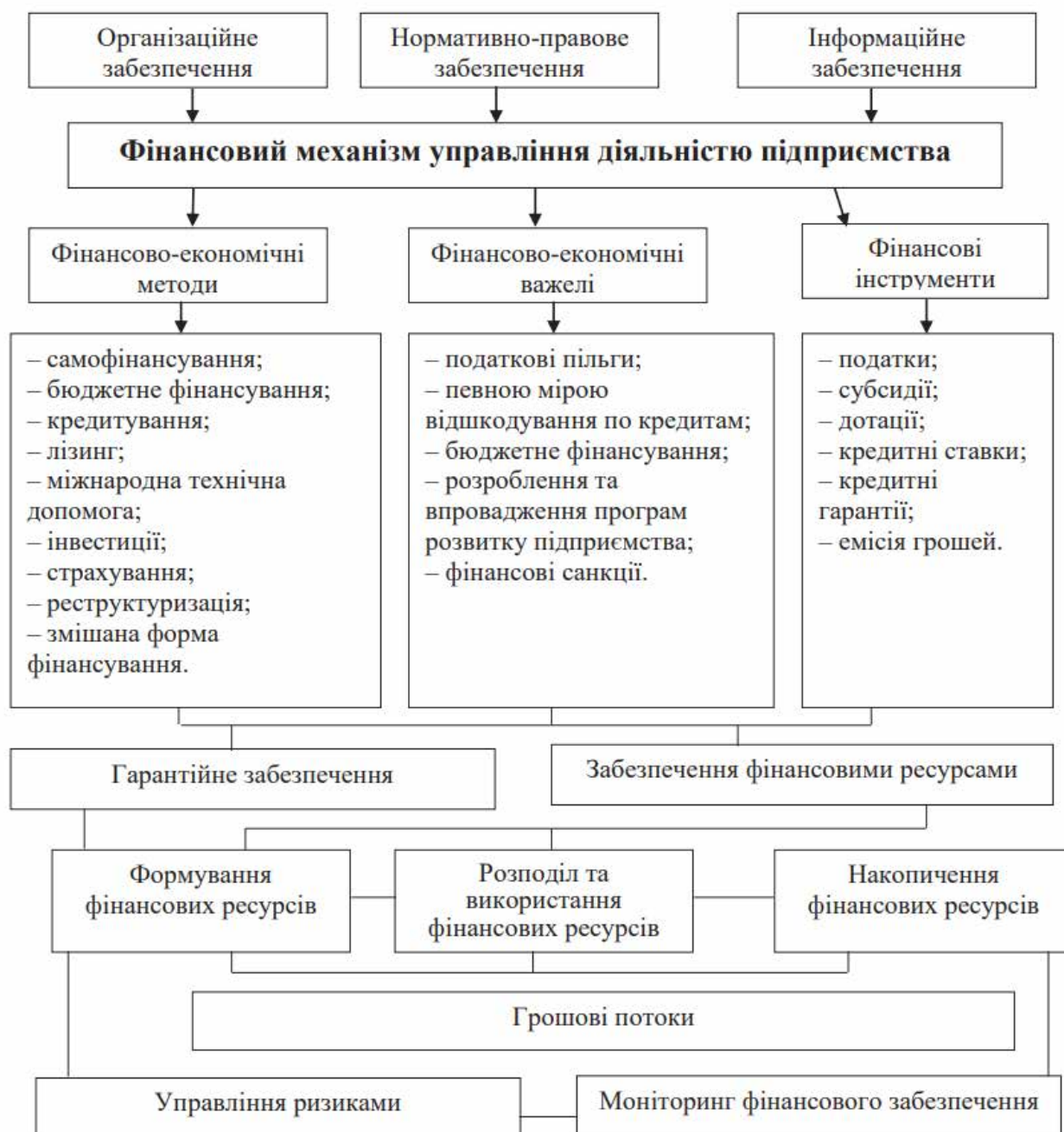

Рисунок 1.5. Фінансовий механізм управління діяльністю підприємства

Джерело: [13]

Фінансове регулювання підприємства передбачає організаційний та регулюючий вплив фінансових інструментів на діяльність підприємства з метою впорядкування процесів і підвищення їх ефективності. Таке регулювання забезпечує виділення достатніх ресурсів для підтримки фінансової безпеки, що суттєво впливає на господарську діяльність. Загалом фінансовий механізм

спрямований на реалізацію економічних інтересів усіх учасників фінансових відносин.

Фінансові інструменти – це кошти або активи, що використовуються для виконання завдань, передбачених фінансовою політикою підприємства. Основними фінансовими інструментами є податки та збори, види цін, грошовий капітал, фінансові ресурси, пільги, санкції, цінні папери, валюта, грошові зобов'язання, страхові поліси, кредитні договори та інші види фінансових послуг [14].

Фінансові методи визначаються як інструменти впливу на економічні процеси та функціонують у двох основних напрямках: керування фінансовими потоками і регулювання ринкових комерційних відносин. Останнє передбачає порівняння витрат і результатів, забезпечення матеріального стимулювання та відповідальність за ефективне використання ресурсів. Цей аспект ринкового змісту відображається у грошових методах, оскільки функції грошей у виробництві підприємства тісно пов'язані з комерційними розрахунками.

Фінансові методи охоплюють фінансовий облік, аналіз, планування, регулювання, контроль, інвестування, кредитування, оподаткування, систему розрахунків, стимулювання, страхування, формування фондів, оренду, лізинг, факторинг та інші інструменти управління фінансами.

Фінансовий важіль слід розглядати як сукупність фінансових ресурсів, що використовуються суб'єктом господарювання у сфері підприємництва шляхом використання наявних у нього інструментів для впливу на розвиток підприємства, створення для цього сприятливих умов, відповідно до поставлених цілей і завдань фінансової політики підприємства. Фінансові важелі є засобом дії фінансового методу, вибір якого залежить від інших елементів фінансового механізму, зокрема від надання різноманітної інформації. Тому застосування фінансових важелів визначає ефективність всього фінансового механізму, який, у свою чергу, реалізує фінансову політику, тобто вони посідають пріоритетне місце у структурі фінансового механізму підприємства [16].

Фінансові інструменти складаються з різного роду фінансово-економічної інформації. Насамперед до такої інформації належать дані про фінансовий стан суб'єктів господарювання, фінансові процеси на внутрішньому та міжнародному ринках. Наявність надійної бізнес-інформації дозволяє швидко приймати фінансові та комерційні рішення, які максимізують прибуток підприємства.

Таким чином, реалізація фінансової політики підприємства відбувається через фінансовий механізм, що являє собою складну систему впливу на різні аспекти фінансової діяльності суб'єктів господарювання. Фінансовий механізм виступає ключовою складовою фінансової політики, включаючи сукупність фінансових інструментів, які забезпечують організацію, планування та стимулювання ефективного використання фінансових ресурсів підприємства. Основною метою цього механізму є досягнення максимально можливого рівня прибутковості при мінімальних витратах і зниженому рівні ризику. Суть фінансового механізму полягає в оптимальному розподілі фінансових ресурсів з визначенням форм та джерел їх фінансування для забезпечення операційної діяльності підприємства.

1.2. Методика аналізу формування та ефективності використання фінансових ресурсів підприємства

Успішне управління фінансами підприємства потребує комплексного підходу до оцінки методів формування та застосування фінансових ресурсів, що дозволяє виявити сильні та слабкі сторони фінансової стратегії. Застосування чіткої методики аналізу є необхідним етапом для розробки рекомендацій щодо оптимізації фінансових потоків та підвищення результативності діяльності підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища.

Управління фінансовими ресурсами підприємства – це сукупність цілеспрямованих методів, операцій, важелів, прийомів впливу на різноманітні види фінансів для досягнення певного результату [17]. Метою управління

фінансовими ресурсами підприємства є визначення шляхів оптимізації джерел їх формування з метою максимального збільшення позитивного фінансового результату.

Управління фінансовими ресурсами підприємства будується на певних принципах, пов'язаних із основами господарської діяльності.

Перший принцип: фінансові ресурси підприємства формуються за рахунок власних коштів, субсидій і залучених коштів. Початкове створення власних фінансових ресурсів відбувається в момент заснування підприємства, коли утворюється статутний фонд (статутний капітал).

Статутний капітал є стартовим капіталом організації, необхідним для забезпечення його основної діяльності та отримання надалі прибутку. Основні характеристики початкового формування статутного капіталу підприємства різних організаційно-правових форм згрупуємо в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні характеристики первинного формування статутного капіталу

Характеристики	Акціонерні товариства		ТОВ	Інші товариства	
	ПАТ	ПрАТ		Повне	Командитне
Вид початкового капіталу	Акціонерний капітал		Статутний фонд	Складений капітал	
Мінімальний обсяг, грн	1 420 000	1 420 000	не обмежено	не обмежено	не обмежено
Умови сплати	Не менше 30% протягом 3 місяців з дня державної реєстрації		Не менше 50% протягом 6 місяців з дня державної реєстрації	Не встановлено	Не встановлено
Вид сплати	Відбувається емісія акцій шляхом публічного розміщення	Відбувається емісія акцій шляхом розміщення серед обмеженого кола осіб	Здійснюється внесок у вигляді майна або грошових коштів	Здійснюється внесок у вигляді майна або грошових коштів	

Джерело: побудовано автором на основі [18]

Основним джерелом фінансових ресурсів на діючих підприємствах виступає дохід від реалізації продукції (робіт, послуг), за рахунок якого утворюються валовий прибуток і чистий прибуток, а також амортизаційні

відрахування. Частково вони формуються за рахунок надходжень у порядку перерозподілу коштів.

Другий принцип: фінансова діяльність підприємства планується на майбутній господарський рік з урахуванням показників та результатів діяльності за минулий рік та прогнозів на майбутній період. Мета складання фінансових планів – визначення можливих фінансових ресурсів, капіталу та резервів на основі прогнозування обсягів господарської діяльності, доходів та витрат. У планах закладається створення фінансових резервів та відрахування до централізованих фондів.

Третій принцип: забезпечення безпеки своїх оборотних коштів. Передбачається, що власні оборотні кошти мають зберігатись у повному обсязі. Якщо вартість власних оборотних коштів знижуватиметься, то підприємство втрачатиме фінансову стійкість, що може призвести до банкрутства.

Цикл управління фінансовими ресурсами складається із двох етапів:

- 1) Аналіз структури, динаміки та факторів, що впливають на фінансові ресурси;
- 2) Прогнозування та оптимізація фінансових ресурсів та джерел їх формування [19].

1. Метою аналізу формування фінансових ресурсів є визначення шляхів оптимізації цього процесу, як загалом, так і за окремими напрямками їх витрачання. Досягнення цієї мети вирішуються такі:

- аналіз динаміки і структури фінансових ресурсів;
- аналіз впливу факторів на ефективність використання фінансових ресурсів;
- аналіз ефективності використання фінансових ресурсів;
- аналіз використання прибутку.

На ефективність використання фінансових ресурсів впливає низка факторів. Класифікація факторів полягає в розподілі їх за групами залежно від загальних ознак. Вона дозволяє глибше розібратися в причинах зміни

досліджуваних явищ, точніше оцінити місце та роль кожного фактора у формуванні величини результативних показників:

а) Для оцінки та безпосереднього виявлення факторів, що вплинули на ефективність використання фінансових ресурсів підприємства та зрештою вплинули на значення показників, які безпосередньо цю ефективність і дозволяють виміряти, можна скористатися моделями: трифакторною моделлю Дюпона та моделлю ефекту фінансового важеля (ЕФВ). Варто зазначити, що капітал – це основна частина фінансових ресурсів, під час аналізу фінансових ресурсів будуть проаналізовані зміни саме капіталу.

Для аналізу чинників зміни рентабельності власного капіталу найбільш широкого поширення набула трифакторна модель, що отримала ім'я Дюпона [20].

Математичне подання модифікованої моделі Дюпона має вигляд формули 1.1:

$$ROE = \frac{\text{ЧП}}{\text{В}} * \frac{\text{В}}{\text{А}} * \frac{\text{А}}{\text{ВК}} \quad (1.1)$$

де ROE – рентабельність власного капіталу, %; ЧП – чистий прибуток, тис. грн.; А – середня сума активів організації, тис. грн.; В – виручка від реалізації, тис. грн; ВК – власний капітал.

З представленої моделі видно, що рентабельність власного капіталу залежить від трьох факторів: рентабельності продажів, оборотності активів та структури авансованого капіталу. Значущість виділених факторів пояснюється тим, що вони у певному сенсі узагальнюють усі сторони фінансово-господарської діяльності підприємства, його статику та динаміку, зокрема бухгалтерську звітність: перший фактор узагальнює форму №2 «Звіт про фінансові результати», другий – актив балансу, третій – пасив балансу [21].

б) До кожного конкретного періоду діяльності підприємства під час використання зовнішніх запозичень фінансовий менеджер має визначити межу, до якої можна використовувати позикові кошти, так як їх перевищення може призвести до втрати незалежності і звести нанівець ефективність залучення

позикових коштів. Ефект фінансового важеля (ЕФВ) базується на фундаментальній теорії фінансового менеджменту про структуру капіталу (теорія Модільяні-Міллера) і залежить від середньої розрахункової ставки відсотка, яка не дорівнює банківському відсотку [22]. Ефект від залучення позикових коштів може бути як позитивним, так і негативним. При наданні коштів клієнту банк звертає увагу на структуру джерел господарських коштів, і в першу чергу на величину позикового капіталу.

Тому розглянемо методику розрахунку ефекту фінансового важеля, розглянуту та проаналізовану Великою Ю. О. [23]. Тут фінансовий важіль розраховується за такою формулою (1.2):

$$\text{ЕФВ} = (1 - C_{\text{ппп}}) * (ВР_{\text{А}} - \overline{Ц_{\text{ПК}}}) * \frac{\text{ПК}}{\text{ВК}} \quad (1.2)$$

де ЕФВ – ефект фінансового важеля, %; $C_{\text{ппп}}$ – ставка податку на прибуток, виражена десятковим дробом; $ВР_{\text{А}}$ – валова рентабельність активів, %; $\overline{Ц_{\text{ПК}}}$ – середньозважена ціна позикового капіталу, %; ПК – середньорічний розмір позикового капіталу, тис. грн; ВК – середньорічний розмір власного капіталу, тис. грн.

Залучення додаткового позикового капіталу є доцільним лише за умови, що рівень економічної рентабельності підприємства перевищує вартість позикових коштів.

в) Наступним етапом аналізу є розрахунок ефективності використання фінансових ресурсів.

Для проведення розрахунку ефективності використання фінансових ресурсів необхідно провести порівняльну характеристику методик розрахунку визначення ефективності та вибрати одну найбільш відповідну меті, а також поставленим завданням магістерської роботи.

Аналіз ефективності використання капіталу організацій проводиться за допомогою різного типу моделей, що дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками.

Для детальнішого вивчення методик ми проведемо порівняльний аналіз двох методик: класична методика, описана в роботі Чемчикаленко Р. А., і методика Н. В. Смирнової.

На першому етапі оцінки ефективності використання фінансових ресурсів проводиться коефіцієнтний аналіз ефективності використання фінансових ресурсів.

У процесі аналізу ефективності використання фінансових ресурсів організацій Чемчикаленко Р. А. використовує узагальнюючу модель. До неї входять структурний аналіз, динамічний аналіз та коефіцієнтний аналіз, інтегральний показник і визначення типу фінансової стійкості. Розглянемо показники за методикою автора як метод суцільного аналізу ефективності використання капіталу організації, що застосовується різними групами користувачів: менеджерами, аналітиками, акціонерами, інвесторами, кредиторами та ін. Відомо безліч таких показників, однак автор виділив такі групи (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Показники оцінки ефективності використання фінансових ресурсів за методикою Р. А. Чемчикаленка

Показник	Формула розрахунку	Нормативне значення
Абсолютні показники		
Власний оборотний капітал	$ВОК = ВК - НА$ де ВК – власний капітал; НА – необоротні активи	> 0
Робочий капітал	$РК = ОА - ПЗ$ де ОА – оборотні активи; ПЗ – поточні зобов'язання	> 0
Економічна додана вартість	$EVA = П_{опер} - ІК * WACC$ де $П_{опер}$ – прибуток операційний; ІК – інвестований капітал; WACC – середньозважена вартість капіталу	> 0
Фінансові показники		
Коефіцієнт автономії	$К_a = ВК / \text{Баланс}$	> 0,5 – 0,6
Коефіцієнт фінансової залежності	$К_{фз} = (ДЗ + ПЗ) / \text{Баланс}$ де ДЗ – довгострокові зобов'язання	< 0,5
Коефіцієнт фінансового ризику	$К_{фр} = (ДЗ + ПЗ) / ВК$	< 1,5 – 2

Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$K_M = \text{ВОК} / \text{ВК}$	$> 0,1$
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	$K_{\text{спдв}} = \text{ДЗ} / \text{НА}$	-
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	$K_{\text{дзк}} = \text{ДЗ} / (\text{ВК} + \text{ДЗ})$	0,4 – 0,6
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	$K_{\text{фнкд}} = \text{ВК} / (\text{ВК} + \text{ДЗ})$	0,6 – 0,7
Поріг рентабельності	$\text{ПР} = \text{ПВ} / (\text{В} - \text{ЗВ})$ де ПВ – постійні витрати; В – виручка; ЗВ – змінні витрати	$> 10\%$ річних
Запас фінансової стійкості	$\text{ЗФС} = (\text{П}_{\text{опер}} - \text{ПР}) / \text{П}_{\text{опер}}$	-
Ефект фінансового левериджу	$\text{ЕФВ} = (1 - C_{\text{ппп}}) * (\text{ВР}_A - \text{Ц}_{\text{ПК}}) * (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}) / \text{ВК}$ (розшифровка формули надана в ф. 1.2)	0 – 1
Комплексні показники		
Модель Альтмана (2-факторна)	$Z_2 = -0,3877 - 1,0736 * \text{ОА} / \text{ПЗ} + 0,579 * (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}) / \text{Баланс}$	> 0 – ймовірність банкрутства більше 50%
Модель Альтмана (5-факторна)	$Z_5 = 1,2 * \text{ВОК} / \text{Баланс} + 1,4 * \text{НП} / \text{Баланс} + 3,3 * \text{П}_{\text{опод}} / \text{Баланс} + 0,6 * \text{АК} / (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}) + 0,999 * \text{В} / \text{Баланс}$ де НП – нерозподілений прибуток; $\text{П}_{\text{опод}}$ – прибуток до оподаткування; АК – акціонерний капітал	$< 1,1$ – висока ймовірність банкрутства
Модель Таффлера	$Z_T = 0,53 * \text{П}_{\text{опод}} / \text{ПЗ} + 0,13 * \text{ОА} / (\text{ДЗ} + \text{ПЗ}) + 0,18 * \text{ПЗ} / \text{Баланс} + 0,16 * \text{В} / \text{Баланс}$	$< 1,8$ – висока ймовірність банкрутства
Тип фінансової стійкості		
Абсолютна фінансова стійкість	$\text{ВОК} - \text{З}$ де З – запаси	$\text{ВОК} - \text{З} > 0$
Нормальна фінансова стійкість	$\text{ВОК} + \text{ДЗ} - \text{З}$	> 0 , $\text{ВОК} - \text{З} < 0$
Нестійкий фінансовий стан	$\text{ВОК} + \text{ДЗ} + \text{ПЗ} - \text{З}$	> 0 , $\text{ВОК} + \text{ДЗ} - \text{З} < 0$
Кризовий фінансовий стан	$\text{ВОК} + \text{ДЗ} + \text{ПЗ} - \text{З}$	$\text{ВОК} + \text{ДЗ} + \text{ПЗ} - \text{З} < 0$

Джерело: побудовано автором на основі [24]

Як видно з табл. 1.2, методика Р. А. Чемчикаленка передбачає використання як класичних фінансових показників оцінки фінансового стану,

так і таких, що зустрічаються у вітчизняній практиці вкрай рідко, наприклад, економічна додана вартість.

Розглянувши методику Р. А. Чемчикаленка, можна розпочати розгляд методики Н. В. Смирнової в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Показники оцінки ефективності використання фінансових ресурсів за
методикою Н. В. Смирнової

Показник	Методика розрахунку
1 група (показники оборотності капіталу)	
Коефіцієнт оборотності всього використовуваного капіталу	$КО_{ск} = В / \text{Баланс}$
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	$КО_{вк} = В / ВК$
Коефіцієнт оборотності позикового капіталу	$КО_{пк} = (ДЗ + ПЗ) / ВК$
Коефіцієнт оборотності фінансового кредиту	$КО_{фк} = В / (ДКБ + ККБ)$ де ДКБ і ККБ – довгострокові та короткострокові кредити банків відповідно
Коефіцієнт оборотності товарного кредиту	$КО_{тк} = В / КЗ_{тов}$ де КЗ _{тов} – кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги
Коефіцієнт оборотності внутрішньої кредиторської заборгованості	$КО_{вкз} = В / КЗ$ де КЗ – вся кредиторська заборгованість підприємства
Період обігу всього використовуваного капіталу, днів	$ПО_{ск} = 360 / КО_{ск}$
Період обігу власного капіталу, днів	$ПО_{вк} = 360 / КО_{вк}$
Період обігу позикового капіталу, днів	$ПО_{пк} = 360 / КО_{пк}$
Період обігу фінансового кредиту, днів	$ПО_{фк} = 360 / КО_{фк}$
Період обігу товарного кредиту, днів	$ПО_{тк} = 360 / КО_{тк}$
Період обігу внутрішньої кредиторської заборгованості, днів	$ПО_{вкз} = 360 / КО_{вкз}$
2 група (показники рентабельності капіталу)	
Рівень рентабельності всього використовуваного капіталу, %	$РР_{ск} = ЧП / \text{Баланс}$
Рівень рентабельності власного капіталу, %	$РР_{вк} = ЧП / ВК$
Ефект фінансового левериджу, %	$ЕФВ = (1 - С_{ппп}) * (ВРА - Ц_{пк}) * (ДЗ + ПЗ) / ВК$ (розшифровка формули надана в ф. 1.2)

Джерело: побудовано автором на основі [25]

Показники оцінювання ефективності використання капіталу підприємства пропонується поділити на дві групи, а саме показники оборотності та показники рентабельності капіталу. При цьому слід зауважити, що показники ефективності використання капіталу й активів характеризують в першому випадку ділову активність підприємства, а в другому – результативність діяльності підприємства. Деякі науковці результативність діяльності підприємства оцінюють за допомогою абсолютних і відносних показників. За показниками першої групи аналізують динаміку різних показників приросту капіталу та активів загалом і в розрізі видів за низку років зокрема. В умовах інфляції аналіз цих показників (без відповідного перерахунку) не має економічного змісту.

Порівнявши дві вище зазначені методики, доходимо до висновку, що кожна окрема методика покриває цілком різні аспекти господарської діяльності підприємства. Смирнова Н. В. у своїй методиці велику увагу приділяє коефіцієнтам оборотності та прибутковості капіталу, використовуючи при цьому дескриптивні моделі, що зовсім повно відбиває результативність використання фінансових ресурсів. Р. А. Чемчикаленко, в свою чергу, застосовує показники, які дають уявлення про як про структуру капіталу, так і його використання, ефекти від такого використання, тобто наслідки.

Методики, обґрунтовані різними авторськими підходами, можуть бути застосовані на підприємстві для проведення аналізу досліджуваної теми, кожна з яких має свої плюси та мінуси. Таким чином, буде використовуватися синтетичний підхід до аналізу, оскільки це дасть ширший результат і розкриє найбільш суттєві сторони управління капіталом, що дозволить отримати достовірні дані та об'єктивні висновки.

1.3. Виклики для реалізації механізму ефективного використання фінансових ресурсів підприємства

В умовах сучасної економіки, що характеризується високою волатильністю, економічною нестабільністю та швидкими змінами, перед підприємствами постає все більше викликів у забезпеченні ефективного використання своїх фінансових ресурсів. Правильне управління фінансовими ресурсами є критичним фактором для стабільності й розвитку підприємства. Механізм ефективного використання фінансових ресурсів має бути не лише орієнтованим на прибутковість, але й на стійкість та пристосовність до зовнішніх і внутрішніх змінних. Однак реалізація такого механізму стикається з численними труднощами, що вимагає від підприємств постійного вдосконалення управлінських рішень.

Найбільшими ризиками для реалізації механізму ефективного використання фінансових ресурсів підприємства є такі:

1) Економічна нестабільність та інфляційні ризики. Економічна нестабільність, особливо в країнах з економікою, що розвивається, є одним із ключових ризиків для забезпечення ефективного використання фінансових ресурсів. Постійні коливання курсу національної валюти та високі інфляційні ризики ускладнюють стратегічне планування. Інфляція також негативно впливає на купівельну спроможність, обмежуючи доступ до зовнішніх фінансових ресурсів через удорожчання кредитних ресурсів.

2) Загроза нестабільності в політичному та правовому середовищі. Політичні та нормативні зміни мають істотний вплив на фінансові стратегії підприємств. Часті законодавчі зміни, зокрема в податковій політиці, створюють невизначеність для бізнесу, що змушує підприємства переглядати свої інвестиційні та фінансові плани. Крім того, політична нестабільність, пов'язана із соціальними протестами, змінами влади або геополітичними ризиками, викликає недовіру інвесторів і призводить до відтоку інвестиційних коштів.

3) Проблеми з доступом до фінансування та зростання вартості капіталу. Високі процентні ставки на фінансових ринках та обмежений доступ до банківських кредитів є вагомими перепонами для підприємств, що прагнуть залучити зовнішні фінансові ресурси для розширення свого бізнесу. Вартість капіталу зростає через підвищення ризиків неповернення боргів, що спонукає кредитні установи запроваджувати жорсткіші умови для кредитування. Це зумовлює необхідність диверсифікації джерел фінансування, зокрема шляхом залучення коштів через факторинг, лізинг або корпоративні облігації. Однак такі альтернативи теж вимагають відповідної управлінської компетенції та фінансового аналізу.

4) Недосконалість внутрішніх фінансових процесів. Внутрішні ризики часто виникають через недостатній рівень фінансової грамотності менеджменту або відсутність чіткої стратегії управління фінансовими ресурсами. Наприклад, неефективний облік фінансових операцій, неналежний контроль за витратами та недосконалість системи планування бюджету призводять до втрати фінансових ресурсів і, як наслідок, зниження рентабельності компанії. Недостатній рівень координації між відділами фінансів та іншими підрозділами компанії часто спричиняє конфлікти та дублювання функцій, що знижує загальну ефективність діяльності.

5) Проблеми з управлінням дебіторською заборгованістю. Управління дебіторською заборгованістю є складовою ефективного використання фінансових ресурсів, оскільки невчасно отримані кошти від дебіторів обмежують потік грошових коштів компанії. Зростання обсягу дебіторської заборгованості збільшує ризик неплатежів, що потребує розробки ефективних механізмів управління цим видом активів. Наприклад, використання факторингу як інструменту зниження дебіторської заборгованості є перспективним рішенням, але підприємствам важко впроваджувати його через високу вартість послуг факторингових компаній та необхідність адаптації облікових систем під нові стандарти.

Як вже було сказано раніше, ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства – це їх ефективне використання та формування. Так само, як вже було сказано, фінансові ресурси представляють загалом весь актив підприємства. Однією з найважливіших частин активів підприємства є дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість є частиною оборотних активів підприємства, до якої найлегше застосовні планові коригування на майбутній короткостроковий період.

Механізм формування дебіторської заборгованості як фінансового ресурсу підприємства передбачає створення умов для ефективного управління продажами в кредит та підтримки оптимального обсягу заборгованості. У процесі продажу товарів і надання послуг на умовах відстрочки платежу дебіторська заборгованість стає джерелом залучення додаткових фінансових ресурсів, що сприяє збільшенню обігових коштів. Однак для запобігання виникненню проблем із ліквідністю важливо здійснювати моніторинг платіжної дисципліни контрагентів, аналізувати кредитоспроможність нових клієнтів і встановлювати відповідні ліміти кредитування. Це дозволяє мінімізувати ризик неплатежів і забезпечити стабільний грошовий потік.

Здійснюючи підприємницьку діяльність, суб'єкти господарювання припускають, що вони не тільки повернуть вкладені кошти, а й отримають доходи. Однак у реальній практиці ринкових відносин дуже часто виникають ситуації, коли з тих чи інших причин підприємство не може стягнути борги з контрагентів. Це може бути пов'язане з неплатоспроможністю дебіторів, необачною кредитною політикою тощо. Дебіторська заборгованість «зависає» на довгі місяці, а іноді навіть і роки. Зростання дебіторської заборгованості погіршує фінансовий стан підприємств, інколи ж призводить і до банкрутства.

Будучи частиною оборотних коштів, а саме частиною фондів обігу, дебіторська заборгованість, а особливо не виправдана «зависла», різко скорочує оборотність оборотних коштів і тим самим зменшує дохід підприємства.

Таким чином, ефективне управління дебіторською заборгованістю стає важливим фактором підвищення загальної ефективності управління

фінансовими ресурсами підприємства, його прибутковості та фінансової стійкості.

Кредитна політика як основна форма реалізації системи управління дебіторською заборгованістю підприємства дозволяє збільшувати обсяги реалізації, розширювати ринкову нішу, формувати довгострокові відносини, й залучати нових клієнтів. З іншого боку, надання продукції та послуг у борг несе додаткові ризики для підприємства, які пов'язані з простроченням чи, навіть, неповерненням клієнтами дебіторської заборгованості, наслідком чого може стати отримання підприємством-продавцем збитків, нарощення обсягу взаємних неплатежів [26].

У межах кредитної політики існують різні способи прискорення оборотності даного активу: розробка системи знижок для покупців, облік векселів, короткострокове банківське кредитування, факторинг.

Підприємства, особливо представники малого та середнього бізнесу, не завжди мають можливість керувати дебіторською заборгованістю за допомогою впровадження системи знижок та обліку векселів; непрозорість та неліквідність бухгалтерського балансу не дозволяють отримати кредит у банку.

У таких ситуаціях факторинг як комплексна фінансова послуга може стати ефективним інструментом управління дебіторською заборгованістю, а значить інструментом зростання продажів і прибутковості.

Розглянемо основні переваги та недоліки факторингу як інструменту управління дебіторською заборгованістю.

Економічні вигоди, які отримає постачальник при факторингу:

- 1) спрямований вплив на дебіторську заборгованість;
- 2) отримання додаткового прибутку за рахунок можливості збільшити обсяг продажів, отримавши від фактора необхідні для цього оборотні кошти;
- 3) факторинг дозволяє ліквідувати касові розриви, що утворюються внаслідок розбіжності строків оплати рахунків постачальників та надходження грошей від покупців;

4) можливість не відволікати фінансові ресурси на здійснення поточної діяльності підприємства та сконцентрувати їх для вирішення стратегічних завдань розвитку бізнесу;

5) фінансовий агент забирає всю роботу з дебіторами. У цьому випадку можна говорити про економію на оплаті додаткових місць (включаючи офісне обладнання) та додатковий робочий час співробітників.

6) факторинг захищає від втраченої вигоди від втрати клієнтів за рахунок неможливості при дефіциті оборотних коштів надавати покупцям конкурентні відстрочки платежу та підтримувати достатній асортимент товарів складі.

7) Застосування факторингу дозволяє збільшити «фінансовий важіль» і дійти до найбільш оптимального співвідношення «фінансового» і «операційного» важелів [27].

Таким чином, для постачальників факторинг є необхідним інструментом, що сприяє збільшенню продажів, усунення касових розривів та покращення загального фінансового стану компанії.

Переваги факторингу як способу фінансування порівняно з кредитом:

- 1) не потребує забезпечення.
- 2) розмір фінансування необмежений.
- 3) обсяг фінансування може збільшуватися в міру зростання продажів у клієнта.
- 4) фінансування надається на термін фактичної відстрочки платежу (товарного кредиту).
- 5) термін отримання коштів із моменту надання заявки значно менше.
- 6) фактор зазвичай не проводить аналізу фінансово-господарської діяльності клієнта.
- 7) суму фінансування виплачує фактору не клієнт, а його дебітори.
- 8) економія на невиправданих витратах, пов'язаних із отриманням банківського кредиту.

Крім переваг для постачальника, можна виділити переваги для покупця від використання факторингу:

- 1) отримання товарного кредиту (відстрочення платежу).
- 2) отримання пільгових цін (знижки тощо) за рахунок поліпшення платоспроможності самого постачальника за його розрахунками з контрагентами.
- 3) розширення асортименту товарів (послуг), що продаються.
- 4) зменшення ризику придбання товарів низької якості.
- 5) зміцнення ринкових позицій.
- 6) найкраще використання оборотних коштів.

Основним недоліком факторингу являється вища вартість цієї операції порівняно зі звичайним кредитом [28]. Відповідно до загальноприйнятої міжнародної практики, у структурі винагороди за надання факторингових послуг виділяються такі основні компоненти:

- 2) фіксований збір за обробку документів;
- 3) фіксований відсоток від обороту постачальника, який включає оплату за послуги;
- 3) вартість кредитних ресурсів, необхідних для фінансування постачальника.

Таким чином, при фінансуванні в межах факторингу повністю вирішується проблема формування оборотних коштів підприємства, зникає необхідність пошуку заставного забезпечення для отримання кредиту у банку та, відповідно, не відбувається зростання кредиторської заборгованості (як елемент підвищення інвестиційної привабливості підприємства).

Отже, факторинг має свої переваги і недоліки, які потрібно враховувати при його використанні на конкретному підприємстві. Доцільність і ефективність застосування факторингу визначається умовами функціонування господарюючих суб'єктів. Низька обізнаність керівників підприємств про сутність факторингу та методи аналізу його ефективності та доцільності, відсутність достатньої кількості наукової літератури на цю тему роблять

завдання складання рекомендацій щодо застосування факторингу більш значущим.

Отже, підприємству слід вибрати факторинг як інструмент управління дебіторської заборгованості, коли:

- значна частка оборотних коштів «заморожена» у дебіторській заборгованості;
- термін розрахунку з постачальниками менше терміну розрахунку з покупцями;
- у підприємства відсутня достатня кількість власних коштів для покриття поточних фінансових потреб та немає можливості скористатися товарним кредитом у постачальника;
- немає можливості застосувати дешевші інструменти управління дебіторською заборгованістю: комплексну кредитну політику; методи спонтанного фінансування; короткострокове кредитування на поповнення оборотних коштів у необхідному обсязі.
- витрати на утримання дебіторської заборгованості як упущеної вигоди перевищують витрати на факторингове обслуговування. При розрахунку «втраченої вигоди» (прихованих витрат) слід враховувати: дохід від альтернативного вкладення капіталу; втрати від інфляції; знижки у постачальника за дострокової оплати.

Висновки до розділу:

Аналіз сутності та класифікації фінансових ресурсів дозволяє глибше зрозуміти їх важливу роль у забезпеченні ефективного функціонування підприємства. Фінансові ресурси, що формуються за рахунок внутрішніх та зовнішніх джерел, є основою для здійснення поточної діяльності та реалізації стратегічних цілей, створюючи фінансовий базис для розвитку. Ефективне управління цими ресурсами потребує комплексного підходу, враховуючи їх

функціональну роль у процесі забезпечення стійкості, зростання та збалансованості діяльності компанії, а також для підтримки безперервності її виробничих і фінансових процесів.

Запровадження чіткої методики аналізу фінансових ресурсів дає змогу всебічно оцінити ефективність управління ними та забезпечити сталий розвиток підприємства в умовах нестабільного ринку. Виявлення чинників, що впливають на структуру й динаміку ресурсів, а також використання моделей для прогнозування результатів, сприяє ухваленню обґрунтованих фінансових рішень. Це дозволяє оптимізувати витрати та забезпечити підприємству стабільну фінансову стійкість, що важливо для підвищення його конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Ефективне використання фінансових ресурсів підприємства ускладнюється низкою викликів, серед яких суттєву роль відіграє управління дебіторською заборгованістю. Затримки в оплаті дебіторами та зростання дебіторської заборгованості призводить до дефіциту грошових коштів і підвищує ризик неплатежів, що негативно впливає на ліквідність компанії. Одним із рішень для мінімізації цього ризику є використання факторингу, який допомагає швидко отримувати обігові кошти за рахунок передачі прав вимоги факторинговим компаніям або банкам. Однак висока вартість факторингових послуг та необхідність адаптації під нові облікові вимоги вимагають обережного підходу для його впровадження.

Розділ II. Аналіз формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра»

2.1. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства

Для оцінки фінансового стану та потенціалу підприємства важливо розглянути його загальну фінансово-економічну характеристику, яка дозволяє зрозуміти основні джерела доходів, структуру активів та ефективність використання ресурсів. Механізм формування фінансових ресурсів та їх ефективне використання є ключовими факторами для забезпечення стабільного функціонування та розвитку підприємства в умовах ринкової конкуренції. Такий підхід дозволяє проаналізувати діяльність компанії в динаміці та виявити сильні та слабкі сторони її фінансової структури.

Об'єкт дослідження – «Агробудівельний альянс «АСА «Астра» – один із найбільших постачальників та сервісних операторів сільськогосподарської техніки в Україні, який працює понад 20 років на ринку України. Компанія-засновник – «АТ Агрокорпорейшн Холдинг» (99,45%).

Провідні напрями діяльності підприємства:

- 1) продаж нової та вживаної сільськогосподарської техніки;
- 2) гарантійний сервіс та післягарантійне обслуговування сільськогосподарської техніки;
- 3) продаж запасних частин.

Регіональні представники компанії працюють у всій Україні [29].

Спектр техніки, що постачається, охоплює практично всі види сільськогосподарських робіт на агропідприємствах будь-якого масштабу. Техніка компанії – це відомі в Європі та світі марки:

- колісні та гусеничні трактори, зернозбиральні комбайни, прес-підбирачі, зелена лінія, обприскувачі Fendt;
- трактори Valtra;
- телескопічні навантажувачі Manitou;

- пропашні та зернові сівалки та ґрунтообробна техніка, обприскувачі Horsch;
- причіпні та самохідні обприскувачі Berthoud;
- розкидач мінеральних добрив Bogballe;
- кругові та фронтальні системи зрошення Valmont/Valley;
- жниварки для збирання кукурудзи та соняшника Oros;
- ґрунтообробна техніка FraMest;
- точне землеробство Trimble.

Центральний склад запчастин знаходиться у Чабанах (Київська обл.), постачання з Європи 2-3 рази на тиждень, постачання по Україні за добу. Асортимент запасних частин компанії «АБА «Астра» – понад 20 тис. найменувань (оригінальні запчастини, альтернативні запчастини). У 2020 р. розпочав свою роботу інтернет-магазин запчастин до сільськогосподарської техніки.

Сервісна служба компанії «АБА «Астра» понад 20 років надає послуги з ремонту та обслуговування сільськогосподарської техніки. Компанія постійно підвищує компетентність своїх співробітників, комплектує автомобілі додатковим спеціалізованим обладнанням, систематизує облік.

Підприємство має дві основні цілі:

- 1) задоволення суспільних потреб у продукції, роботах та послугах суспільства;
- 2) отримання прибутку на користь товариства.

Досягнення таких цілей вирішується шляхом підвищення раціонального використання основних, оборотних та трудових ресурсів, підвищення продуктивності праці, вивчення кон'юнктури ринку реалізованої продукції та послуг.

Аналізоване підприємство має досить велику перевагу над своїми конкурентами у зв'язку з доступним місцезнаходженням, великим асортиментом

продукції загальновідомих брендів с/г техніки, а також іміджем ТОВ «АБА «Астра», зарекомендувавши себе на ринку.

ТОВ «АБА «Астра» знаходиться на загальному режимі та є платником податку на прибуток, ПДВ, внесків до позабюджетних фондів, відрахувань на обов'язкове соціальне страхування. Ознайомимося із економічним становищем підприємства (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Економічні показники ТОВ «АБА «Астра» за 2020-2023 роки

Показники	Період, роки			Відхилення за роками		Темп зміни за роками, %	
	2021	2022	2023	2022/21	2023/21	2022/21	2023/21
Виручка від продажів	1616597	1946388	2132845	329791	516 248	20,4	31,9
Собівартість продажів	1385381	1507470	1708232	122089	322 851	8,8	23,3
Валовий прибуток (збиток)	231216	438918	424613	207702	193 397	89,8	83,6
Операційний прибуток	45832	37660	64105	-8172	18 273	-17,8	39,9
Прибуток до оподаткування	32479	37660	50063	5181	17 584	16,0	54,1
Чистий прибуток	24824	20972	45708	-3852	20 884	-15,5	84,1

Джерело: побудовано автором на основі Додатку Б.

З табл. 2.1 видно, що виручка від продажу зросла в 2023 році порівняно з 2021 на 31,9% і становить 2133 млн грн. Сума валового прибутку у 2023 році склала 425 млн. грн., що на 84% вище ніж у 2021 році. Операційний прибуток в 2022 році зменшився на 8 млн грн і склав 38 млн грн, у 2023 році навпаки сталося зростання цього прибутку на 18 млн грн і він склав 64 млн грн. Прибуток до оподаткування, протилежно до прибутку від операційної діяльності, лише зростав, і в 2023 році збільшився до 50 млн грн. У 2023 році чистий прибуток склав 46 млн грн, що на 25 млн грн. більше, ніж у попередньому періоді. Зростання чистого прибутку є позитивним фактором та свідчить про позитивну тенденцію розвитку підприємства [30].

Виторг від продажів у 2022 році порівняно з 2021 р. збільшився на 330 млн грн, у 2023 році порівняно з 2021 роком – на 516 млн грн. Прибуток від

операційної діяльності має тенденцію до зниження в 2022 році на 8 млн грн, у 2023 році навпаки відбулося зростання за цим показником на 18 млн грн.

Проведення фінансового аналізу майна підприємства (активів) та його джерел утворення (пасивів) є важливою практикою для оцінки фінансового стану підприємства та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Це дозволяє здійснювати комплексний аналіз фінансової стійкості та ефективності діяльності компанії.

Розглянемо структуру та динаміку активів ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 роки в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Аналіз складу та структури активу у ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 роки

Показники	Період, роки						Відхилення за роками			
	2021		2022		2023		2022/21		2023/21	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%
Нематеріальні активи	2162	0,3	1386	0,2	1004	0,1	-776	-0,1	-1158	-0,2
Основні засоби	79666	10,9	60474	7,9	104680	11,0	-19192	-3,0	25014	0,1
Інші необоротні активи	3	0,0	3	0,0	5049	0,5	0	0,0	5046	0,5
Необоротні активи	81831	11,2	61863	8,1	110733	11,6	-19968	-3,1	28902	0,4
Запаси	393548	53,8	421186	55,2	603671	63,2	27638	1,4	210123	9,4
Дебіторська заборгованість	173365	23,7	215794	28,3	155972	16,3	42429	4,6	-17393	-7,4
Грошові кошти	10488	1,4	7269	1,0	21386	2,2	-3219	-0,5	10898	0,8
Витрати майбутніх періодів	40701	5,6	41007	5,4	38904	4,1	306	-0,2	-1797	-1,5
Інші оборотні активи	32180	4,4	16313	2,1	25093	2,6	-15867	-2,3	-7087	-1,8
Оборотні активи	650282	88,8	701569	91,9	845026	88,4	51287	3,1	194744	-0,4
Баланс	732113	100,0	763432	100,0	955759	100,0	31319	0,0	223646	0,0

Джерело: побудовано автором на основі Додатку А.

Дані табл. 2.2 дозволяють зробити висновок у тому, що основну частину у структурі майна займають оборотні активи, які займають понад 88%. Частка основних засобів у майні становить 11% на 2023 рік, 8% на 2022 рік та 11% на 2021 рік. Оборотні активи у 2023 році складаються в основному із запасів – 63%. Дебіторська заборгованість у 2023 становить 155 млн грн і займає 16% із загальної суми майна, а грошові кошти дорівнюють 21 млн грн та займають 2% із загальної структури активів. Важливо також помітити значну суму витрат майбутніх періодів, що пов'язано із сезонним характером роботи контрагентів-покупців ТОВ «АБА «Астра». В цілому, структура майна характеризується високою часткою оборотних активів та відносно невисокою часткою необоротних.

Загальна сума оборотних коштів ТОВ «АБА «Астра» за 2022 рік порівняно з аналогічним періодом 2021 року збільшилася на 51 млн. грн або 8%. У цьому найбільше збільшення оборотних активів викликано зростанням суми дебіторської заборгованості на 42 млн. грн чи 25%, а також за рахунок запасів, які зросли на 28 млн грн або на 7 %. Інші оборотні активи до кінця 2022 року знизилися на 16 млн. грн.

За 2023 рік порівняно з аналогічним періодом 2021 року оборотні активи зросли на 195 млн грн або 30%. Тут найбільше зростання викликано збільшенням суми запасів на 210 млн грн чи 53%. А також за рахунок дебіторської заборгованості, яка знизилася на 17 млн грн або на 10%. Таку динаміку менш ліквідних оборотних активів можна розглядати як здебільшого негативний чинник, оскільки він призводить до зниження ліквідності ТОВ «АБА «Астра».

У структурі оборотних активів ТОВ «АБА «Астра» у 2023 році найбільшу питому вагу мають запаси, її питома вага у загальній структурі оборотних активів до кінця 2023 року становила 71%. На другому місці за величиною питомої ваги у структурі оборотних активів виступають борги дебіторів, їх питома вага у 2022 році дорівнює 31%, а у 2023 році відбулося зниження до 19%.

Загальна сума необоротних засобів ТОВ «АБА «Астра» за 2022 рік порівняно з аналогічним періодом 2021 року зменшилася на 20 млн грн або на 24%. За 2023 рік сума необоротних активів склала 111 млн грн.

У структурі необоротних активів ТОВ «АБА «Астра» найбільшу питому вагу мають основні засоби, їх питома вага у загальній структурі необоротних активів до кінця 2022 року становила 98%. На кінець 2023 року питома вага ОЗ знизилася до 95%. На другому місці за величиною питомої ваги у структурі необоротних активів знаходяться нематеріальні активи, їх питома вага у 2022 році дорівнює 2 %, а у 2023 році відбулося зниження до 0,9%. За рахунок появи відстрочених податкових активів у 2023 році збільшилася частка інших необоротних активів – до 5%.

Таким чином, підприємство має «легку» структуру активів. Як правило, це свідчить про незначні накладні витрати та низьку чутливість прибутку підприємства до змін виручки [11].

На рис. 2.1 видно, що частка необоротних активів становить 11% у 2021 році, а частка оборотних коштів – 89%; 8% у 2022 році, а частка оборотних коштів 92%; і у 2023 році структура аналогічна 2021 року.

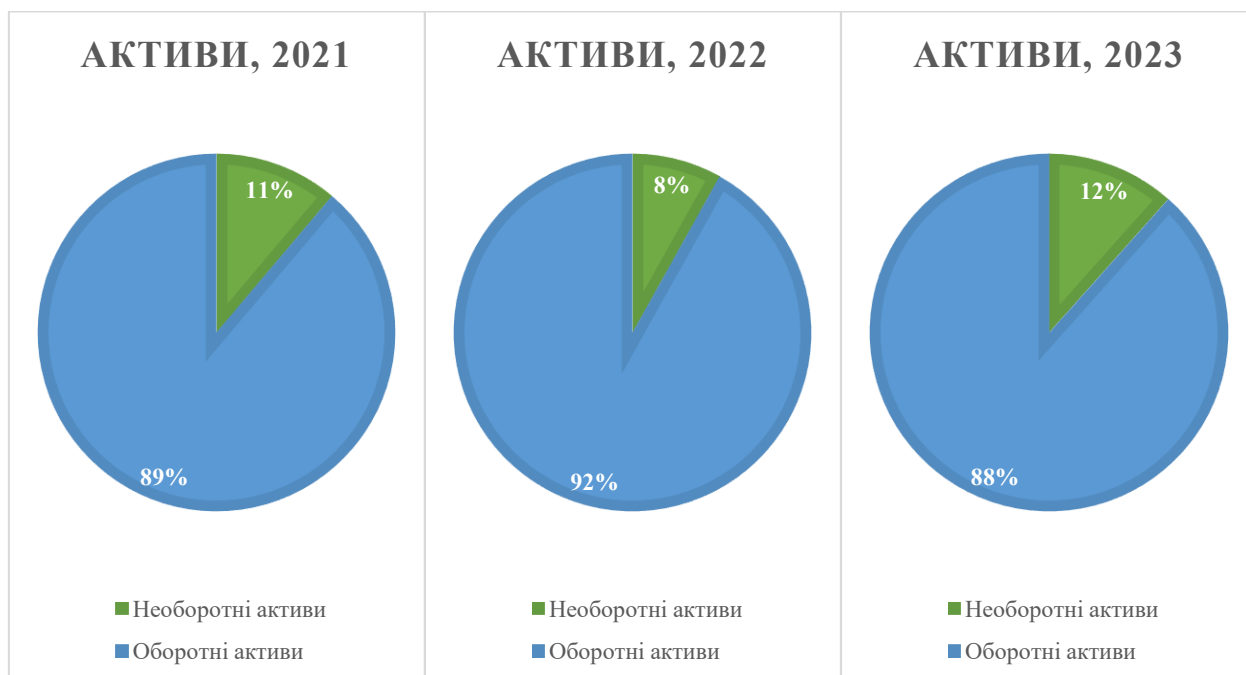

Рисунок 2.1. Структура активів ТОВ «АБА «Астра» на 2021-2023 роки

Джерело: побудовано автором на основі Табл. 2.2.

Так само, як і дослідження майна підприємства, аналіз джерел його формування (капіталу) також необхідний, зокрема щоб: оцінити фінансову стійкість підприємства, тобто його здатність погашати свої зобов'язання; проаналізувати структуру капіталу підприємства і виявити можливі ризики, пов'язані з його використанням. Здійснимо це в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Аналіз складу та структури пасиву у ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 роки

Показники	Період, роки						Відхилення за роками			
	2021		2022		2023		2022/21		2023/21	
	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%	Тис. грн	%
Статутний капітал	58062	7,9	58062	7,6	58062	6,1	0	-0,3	0	-1,9
Додатковий капітал	432	0,1	432	0,1	432	0,0	0	0,0	0	0,0
Нерозподілений прибуток	-17835	-2,4	3137	0,4	48913	5,1	20972	2,8	66748	7,6
Власний капітал	40659	5,6	61631	8,1	107407	11,2	20972	2,5	66748	5,7
Довгострокові зобов'язання	0	0	0	0	5934	0,6	0,0	0,0	5934	0,6
Короткострокові кредити банків	45185	6,2	111094	14,6	196286	20,5	65909	8,4	151101	14,4
Поточна кредиторська заборгованість	638432	87,2	583049	76,4	635053	66,4	-55383	-10,8	-3379	-20,8
Поточні забезпечення	2166	0,3	1774	0,2	5215	0,5	-392	-0,1	3049	0,2
Інші поточні зобов'язання	5671	0,8	5884	0,8	5864	0,6	213	0,0	193	-0,2
Поточні зобов'язання	691454	94,4	701801	91,9	842418	88,1	10347	-2,5	150964	-6,3
Баланс	732113	100,0	763432	100,0	955759	100	31319	0	223646	0

Джерело: побудовано автором на основі Додатку А.

За даними табл. 2.3 можемо дійти до висновку, що основним джерелом формування майна підприємства є залучені кошти. На кінець 2022 року сума залученого капіталу, основного джерела формування майна ТОВ «АБА «Астра», склала 702 млн грн або 92%, у загальній сумі джерел формування майна. До кінця

2023 року основним джерелом формування майна ТОВ «АБА «Астра» залишалася короткострокова заборгованість, сума якої склала 842 млн грн чи 88%. Зменшення і так незначної частки власного капіталу є негативною тенденцією та свідчить про збільшення залежності підприємства від позикових коштів, особливо з появою довгострокових зобов'язань.

У структурі власних джерел фінансування ТОВ «АБА «Астра» чільне місце займає статутний капітал підприємства. До кінця 2023 року його сума була незмінна – 58 млн грн. З іншого боку, підприємство за 3 роки мало помітну динаміку нерозподіленого прибутку. Його сума становила від'ємні 18 млн грн (тобто, збиток) в 2021 році і значно зросла до кінця 2023 року – до 49 млн грн прибутку, або до 46% власного капіталу. Додатковий капітал за період з 2021 року не змінювався і склав 0,4 млн грн. Частка додаткового капіталу за період з 2021 по 2023 рік поступово знижувалася і в кінці 2023 склала всього 0,4%.

У структурі позикового капіталу ТОВ «АБА «Астра» 100% у 2021-2022 році займають короткострокові зобов'язання, довгострокові зобов'язання, які з'явилися у 2023 році, зайняли 0,7% залученого капіталу. У свою чергу в 2023 році залучений капітал складається на 75% із кредиторської заборгованості (635 млн грн) , інших поточних зобов'язань на 0,7% (5864 млн грн) і короткострокових кредитів на 23% (196 млн грн). Короткострокові зобов'язання значно зросли до кінця 2023 року до 151 млн грн, зокрема за рахунок збільшення банківських кредитів на 334% та поточних забезпечень на 141%.

Наочно представимо структуру капіталу ТОВ «АБА «Астра» в 2021-2023 роках на рисунку 2.2.

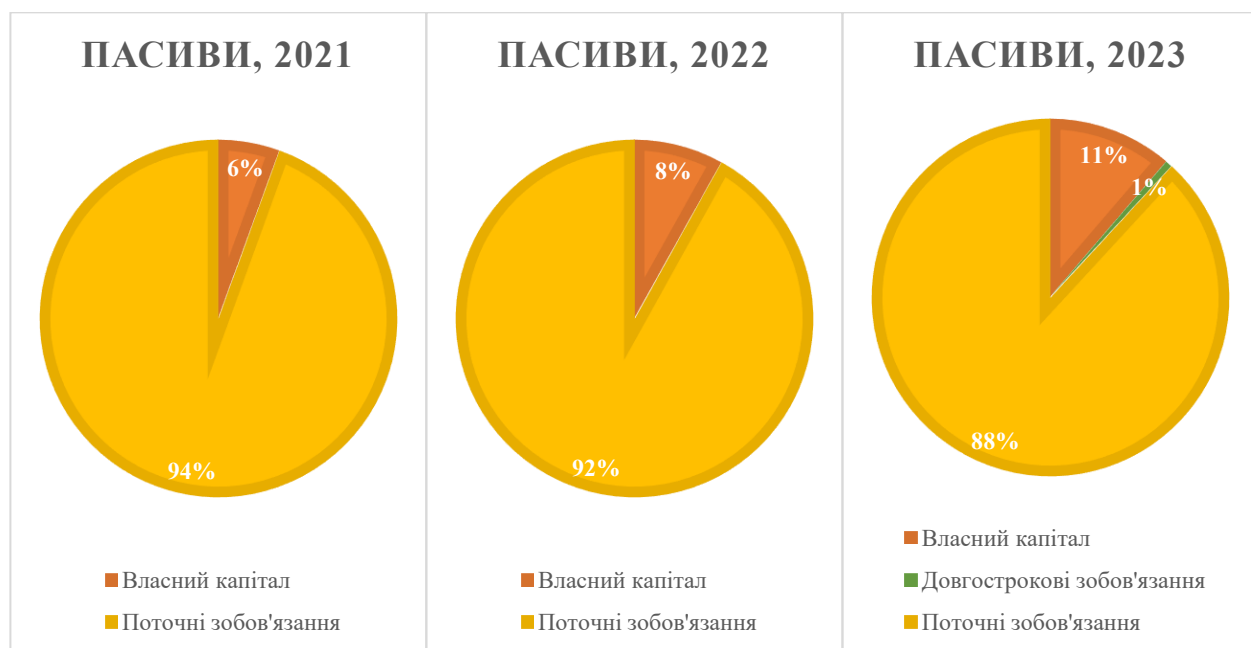

Рисунок 2.2. Структура пасивів ТОВ «АБА «Астра» на 2021-2023 роки

Джерело: побудовано автором на основі Табл. 2.3.

Останнім етапом оцінки фінансово-економічного становища ТОВ «АБА «Астра» стане розрахунок та дослідження показників рентабельності компанії. Для цього побудуємо табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Показники оцінки прибутковості підприємства ТОВ «Астра» на 2021-2023 роки

Показники	Порядок розрахунку	Період, роки		
		2021	2022	2023
Рентабельність, %:				
• продукції	р. 2900 ф. 2 / р. 2000 ф. 2	14,3	22,6	19,9
• активів	р. 2350 (2355) ф. 2 / р. 1300 ф. 1	3,4	2,7	4,8
• власного капіталу	р. 2350 (2355) ф. 2 / р. 1495 ф. 1	61,1	34,0	42,6

Джерело: побудовано і розраховано автором.

За даними табл. 2.4 можемо дійти до висновку, що рентабельність за всіма показниками різна і нестабільна: рентабельність продукції зросла на 5,6% за 2021-2023 роки до 19,9%, рентабельність майна збільшилася на 1,4% до 4,8% в

2023 році, а рентабельність власного капіталу знизилася на 18,5% до 42,6% в 2023 році.

Зростання рентабельності продажів у 2023 році проти 2021 року показує, що собівартість виробленої продукції нижча, ніж виручка від її реалізації. Це позитивний чинник, що сприятливо впливає на діяльність організації. З іншої сторони, динаміка рентабельності власного капіталу показує той факт, що чистий прибуток зростає значно меншими темпами, ніж власна частина капіталу. Це показує порушення співвідношення між приростом активів, виручки та чистого прибутку («золотого правила» ведення бізнесу) [31].

2.2. Аналіз фінансових ресурсів підприємства за обсягом та структурою

Важливим аспектом фінансового аналізу підприємства є оцінка його фінансових ресурсів за обсягом та структурою. Цей аналіз дозволяє визначити, наскільки ефективно компанія управляє наявними фінансовими ресурсами, які є джерела фінансування та їх пропорції, а також виявити можливі проблеми у структурі капіталу. Дослідження структури фінансових ресурсів допомагає оцінити рівень ризику та фінансової стійкості підприємства, а також потенційні можливості для подальшого розвитку та залучення інвестицій.

Аналіз стану фінансових ресурсів використовує порівняльний аналітичний баланс [32]. Такий баланс виходить з вихідного балансу шляхом перегрупування та компонування статей та розділів. Порівняльний баланс дозволяє звести воедино, систематизувати та наочно подати розрахунки, необхідні для оцінки стану суб'єктів господарювання. Для аналізу складемо таблицю з поділом, що відповідає класифікації, наведеній в підрозділі 1.1 (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Структура фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Відхилення, 2023/2021	Приріст, 2023/2021
Фінансові ресурси, всього	787882	838244	1042251	254369	32,3%
Власні ресурси	83492	110745	168477	84985	101,8%
<i>у % до загальної суми</i>	<i>10,60</i>	<i>13,21</i>	<i>16,16</i>	<i>5,57</i>	
в т. ч.:					
зареєстрований капітал	58062	58062	58062	0	0,0%
амортизаційні відрахування	42833	49114	61070	18237	42,6%
прибуток періоду	-17835	3137	48913	66748	374,3%
додатковий капітал	432	432	432	0	0,0%
Залучені ресурси	659205	616405	638356	-20849	-3,2%
<i>у % до загальної суми</i>	<i>83,67</i>	<i>73,54</i>	<i>61,25</i>	<i>-22,42</i>	
в т. ч.:					
резерв сумнівних боргів	12936	25698	25422	12486	96,5%
резерв відпусток	2166	1774	5215	3049	140,8%
відстрочка оплати постачальникам	428597	496268	464414	35817	8,4%
отримані аванси	190221	79882	134464	-55757	-29,3%
інша кредиторська заборгованість	19614	6899	2 977	-16637	-84,8%
інші поточні зобов'язання	5671	5884	5864	193	3,4%
Позикові ресурси	45185	111094	235418	190233	421,0%
<i>у % до загальної суми</i>	<i>5,73</i>	<i>13,25</i>	<i>22,59</i>	<i>16,85</i>	
в т. ч.:					
кредити банків	45185	111094	196286	151101	334,4%
зобов'язання за фінансовою орендою (довгострокова + поточна частина)	0	0	39132	39132	-
Надані ресурси	відсутні				
<i>у % до загальної суми</i>					

Джерело: побудовано і розраховано автором.

Протягом 2021-2023 рр. структура фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» зазнала суттєвих змін у складі та пропорціях основних видів ресурсів. Загальна сума фінансових ресурсів зросла на 32,3%, що вказує на розширення фінансового потенціалу підприємства. Власні ресурси збільшилися на 101,8%, їх частка в загальній структурі зросла з 10,6% у 2021 році до 16,16% у 2023 році. Незважаючи на абсолютне зростання власних ресурсів в сумі і частці, спостерігається дуже низька їх частка в сукупних ресурсах, що підтверджує обмеженість внутрішнього фінансування.

Позитивною тенденцією є значне збільшення нерозподіленого прибутку на 374,3%, що вказує на зростання рентабельності підприємства (підтвердження даних з табл. 2.4). Водночас зростання амортизаційного фонду на 42,6% свідчить про збільшення обсягу основних засобів – в 2023 році надійшло 56234 тис. грн нових транспортних засобів, частково – у фінансову оренду, що пояснює зростання амортизаційних відрахувань в 2023 році.

Залучені ресурси за цей період скоротилися на 3,2%, а їх частка в загальній структурі значно зменшилася – з 83,67 до 61,25%. Це зменшення частки залучених ресурсів пов'язане, зокрема, зі скороченням отриманих авансів (-29,3%) та інших видів кредиторської заборгованості (-84,8%), що свідчить про можливе зниження попиту на продукцію або зменшення відтермінування оплат. Водночас, значне зростання резерву відпусток та резерву сумнівних боргів на 140,8 та 96,5% відповідно вказує на можливі ризики, пов'язані з кадровими витратами та підвищенням ризиків неплатежів з боку покупців, що є негативними факторами діяльності за аналізований період.

Найбільш динамічним компонентом структури фінансових ресурсів стали позикові ресурси, які зросли на 421,0%, а їх частка збільшилася з 5,73% до 22,59%. Основним чинником цього зростання стало збільшення банківських кредитів на 334,4%, що свідчить про посилення залежності підприємства від зовнішнього фінансування, зокрема на тлі впливу військового стану на функціонування підприємства. Новою статтею позикових ресурсів в 2023 році стали зобов'язання за фінансовою орендою, що вказує на прагнення компанії розширити або модернізувати свої активи без залучення великих обсягів власних коштів.

У цілому, структура фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» демонструє зростання частки власних фінансових ресурсів, однак за суттєво більшого зростання залежності від зовнішніх джерел фінансування, особливо від банківських кредитів (рис. 2.3). Це може бути як позитивним аспектом, що забезпечує підприємству можливості для розвитку, так і негативним, оскільки збільшує витрати, фінансові ризики та залежність від зовнішніх кредиторів.

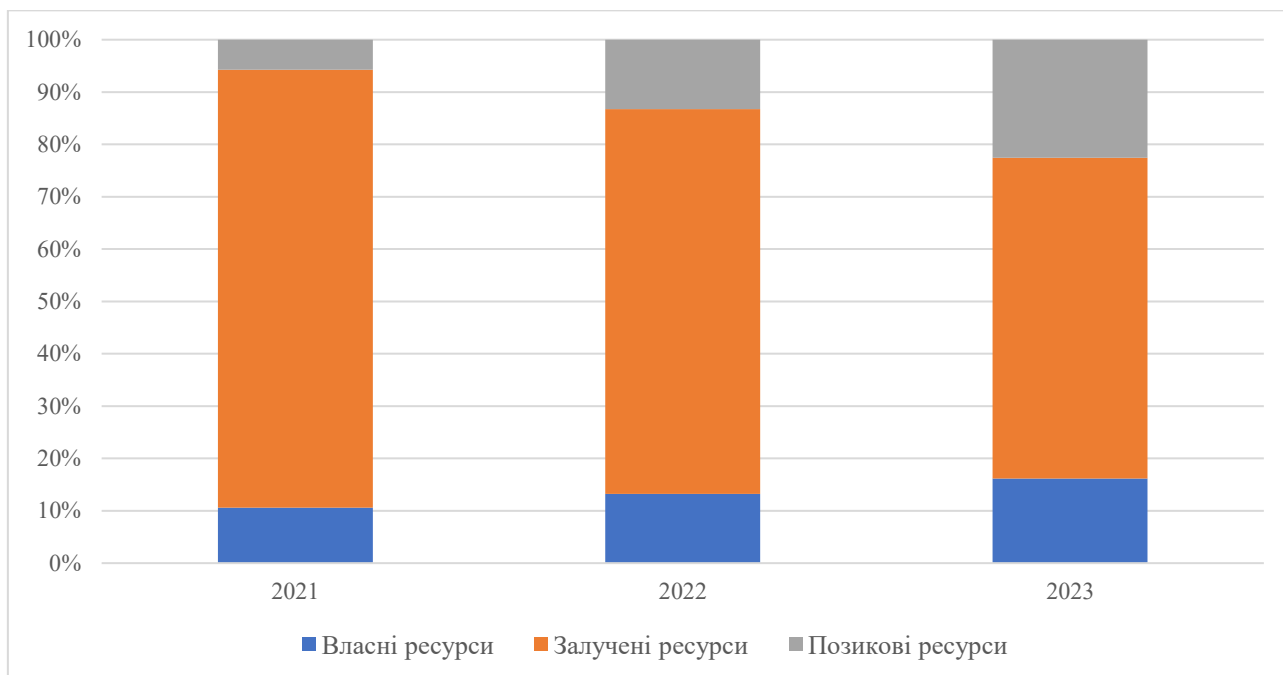

Рисунок 2.3. Структура та динаміка фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра»

Джерело: побудовано на основі табл. 2.5.

Аналізуючи дані рис. 2.3, можна сказати, що залучений капітал ТОВ «АБА «Астра» до кінця 2023 р. поступився часткою позиковому та власному капіталу. В цілому, можна стверджувати, що у компанії у 2021-2023 рр. відбувається погіршення фінансового становища, що призвело до необхідності використання суб'єктом господарювання позикових коштів.

Далі проведемо аналіз формування доходів компанії, представлений у табл. 2.6. Серед величини всіх доходів виділяють: виторг від реалізації, операційні доходи, фінансові та позареалізаційні доходи.

Таблиця 2.6

Аналіз формування доходів ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Відхилення, 2023/2021	Приріст, 2023/2021
Доходи, всього	1741073	2029218	2210364	469291	27,0%
Виручка від реалізації	1616597	1946388	2132845	516248	31,9%
у % до загальної суми	92,85	95,92	96,49	3,64	
Інші операційні доходи	123946	82475	77402	-46544	-37,6%
у % до загальної суми	7,12	4,06	3,50	-3,62	
Фінансові доходи	286	355	0	-286	-100,0%

у % до загальної суми	0,02	0,02	0,00	-0,02	
Інші доходи	244	0	117	-127	-52,0%
у % до загальної суми	0,01	0,00	0,01	-0,01	
Прибуток звітного періоду	24824	20972	45708	20884	84,1%

Джерело: побудовано на основі Додатку Б.

Аналізуючи дані табл. 2.6, можна сказати, що протягом останніх трьох років у АБА «Астра» відбувається значна зміна такого показника як виручка від реалізації. За період вона зросла на 469291 тис. грн, або 27%. У структурі доходів на частку виручки від продукції припадає понад 92% загальної величини доходів.

Крім того, у об'єкта дослідження у звіті про фінансові результати присутні інші операційні, фінансові та інші неопераційні доходи, але вони коливаються в межах 3-7% усіх доходів підприємства, що свідчить про те, що ці складові доходів мають скоріше перерозподільний характер і мало характеризують виробничу діяльність ТОВ «АБА «Астра».

Основною характеристикою фінансового стану підприємства та ефективності управління його фінансовими ресурсами є стабільність діяльності у світлі довгострокової перспективи. До основних показників, що характеризують ефективність використання фінансових ресурсів, відносяться показники оборотності [33] (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Аналіз оборотності ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 рр.

Показник	2021	2022	2023	Відхилення	
				2022/2021	2023/2022
Коефіцієнт оборотності сукупних фінансових ресурсів	2,21	2,55	2,23	0,34	-0,32
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	39,76	31,58	19,86	-8,18	-11,72
Коефіцієнт оборотності зобов'язань	2,34	2,77	2,51	0,44	-0,26
Коефіцієнт оборотності торгового кредиту	3,77	3,92	4,59	0,15	0,67
Коефіцієнт оборотності фінансового кредиту	35,78	17,52	10,87	-18,26	-6,65
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,53	3,34	3,36	0,81	0,02
Коефіцієнт оборотності торгової дебіторської заборгованості	13,31	12,49	27,04	-0,82	14,54

Коефіцієнт оборотності всієї дебіторської заборгованості	9,32	9,02	13,67	-0,31	4,65
Коефіцієнт оборотності запасів	4,11	4,62	3,53	0,51	-1,09
Період обігу фінансових ресурсів, днів	163,03	141,20	161,32	-21,83	20,12
Період обігу власного капіталу, днів	9,05	11,40	18,13	2,34	6,73
Період обігу зобов'язань, днів	153,98	129,80	143,19	-24,18	13,39
Період обігу товарного кредиту, днів	95,44	91,79	78,39	-3,66	-13,40
Період обігу фінансового кредиту, днів	10,06	20,55	33,13	10,49	12,58
Період обігу кредиторської заборгованості, днів	142,17	107,84	107,19	-34,33	-0,65
Період обігу торгової дебіторської заборгованості, днів	27,04	28,81	13,32	1,77	-15,50
Період обігу всієї дебіторської заборгованості, днів	38,61	39,91	26,33	1,31	-13,59
Період обігу запасів, днів	87,64	77,90	101,89	-9,74	23,99
Операційний цикл, днів	126,25	117,81	128,22	-8,43	10,40
Фінансовий цикл, днів	-15,93	9,97	21,03	25,90	11,05

Джерело: побудовано і розраховано на основі Додатків А і Б.

За період 2021-2023 рр. оборотність фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» демонструє неоднозначну динаміку. Зокрема, період оборотності сукупних фінансових ресурсів показує зниження у 2022 р., але у 2023 р. Зріс до рівня, меншого за 2021 рік. Це вказує на певне уповільнення ефективності використання всього капіталу. Оборотність власного капіталу протягом цього періоду суттєво знизилася, зокрема у 2023 р., що вказує на зменшення активності цього ресурсу та сигналізує про необхідність перегляду структури капіталу.

Тривожним є й збільшення періоду оборотності кредитів компанії – з 10,06 до 33,13 днів. Підприємство залучає позики банків значно швидшими темпами, аніж нарощує виручку, через що отримання додаткового банківського фінансування є необґрунтованим та недоцільним.

Оборотність дебіторської заборгованості показує позитивну тенденцію, знизившись у 2023 р. до 26,33 днів, зокрема торгової заборгованості – до 13,32 днів, що свідчить про пришвидшення надходження коштів від дебіторів. Це позитивний показник для підприємства, оскільки дебіторська заборгованість є контрольованим активом, і підвищення її оборотності сприяє підвищенню

ліквідності. Враховуючи цей позитивний рух, в розділі 3 буде розглянуто впровадження додаткових методів оптимізації управління дебіторською заборгованістю, зокрема факторингу, для посилення стабільності грошових потоків.

Кредиторська заборгованість теж демонструє покращення оборотності з 142,17 у 2021 до 107,19 днів у 2023 р., в тому числі торгової кредиторської заборгованості (торгового кредиту) – з 95,44 до 78,39 днів, що свідчить про більш оперативне погашення зобов'язань, але також така тенденція може призвести до ризику дефіциту оборотних коштів.

Оборотність запасів, навпаки, зросла у 2023 р. до 101,89 днів, що є негативною тенденцією. Це вказує на те, що підприємство стало утримувати більше запасів та / або зменшився попит на продукцію, що негативно впливає на ліквідність.

Фінансовий цикл у 2023 р. збільшився до 21,03 днів, що свідчить про суттєве подовження періоду, протягом якого ресурси перебувають в обігу, не приносячи доходів. Це створює певні фінансові ризики та вказує на необхідність заходів для подальшої оптимізації. В цілому, такі тенденції, як уповільнення оборотності запасів та збільшення фінансового циклу, є негативними [34], тоді як зростання оборотності дебіторської заборгованості має позитивний ефект на фінансову стабільність компанії.

Відповідно, у ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 рр. відбувається погіршення фінансового становища, що призвело до необхідності використання суб'єктом господарювання позикових коштів.

2.3. Дослідження ефективності розміщення та використання фінансових ресурсів

Ефективне розміщення та використання фінансових ресурсів є ключовим завданням для будь-якого підприємства, яке прагне досягти стабільного зростання та підвищення своєї конкурентоспроможності. Важливою частиною цього процесу є розуміння, які фактори сприяють або, навпаки, обмежують ефективність використання капіталу. Аналітичний підхід до оцінки цих факторів дозволяє виявити ключові рушійні сили, що формують результати господарської діяльності, та вчасно адаптувати механізм управління ресурсами.

Дані фактори можна класифікувати чи розмежовувати на зовнішні та внутрішні. У цьому розділі спробуємо оцінити, тобто дати кількісну оцінку чинників, які вплинули на ефективне використання капіталу в процесі виробничої діяльності для підприємства. Кількісна оцінка факторів надаватиметься за допомогою розрахунку трифакторної моделі Дюпона. На основі проведеної оцінки можна буде побачити, наскільки і який із факторів вплинув на рентабельність власного капіталу, а також зробити висновки щодо покращення господарської діяльності підприємства [35].

Дані щодо факторного аналізу та підсумкові значення аналізу рентабельності власного капіталу підприємства ТОВ «АБА «Астра» представлені у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Розрахунок впливу факторів на величину рентабельності власного капіталу, методом ланцюгової підстановки

Показник	Період, роки		Фактори			2023	Фактори		
	2021	2022					1	2	3
			1	2	3				
Чистий прибуток	24824	20972	-	-	-	45708	-	-	-
Виручка	1616597	1946388	-	-	-	2132845	-	-	-
Середня вартість активів	728394	747773	-	-	-	859596	-	-	-
Середня вартість власного капіталу	28256	51145	-	-	-	84519	-	-	-

Рентабельність продажів, %	1,54	1,08	1,08	1,08	1,08	2,14	2,14	2,14	2,14
Оборотність активів	2,22	2,60	2,22	2,60	2,60	2,48	2,60	2,48	2,48
Структура капіталу	25,78	14,62	25,78	25,78	14,62	10,17	14,62	14,62	10,17
Рентабельність власного капіталу, %	87,85	41,00	61,65	72,30	41,00	54,08	81,56	77,74	54,08
Вплив фактора		-46,85	-26,21	10,65	-31,29	13,08	40,55	-3,81	-23,66

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі Додатків А і Б.

Проаналізувавши табл. 2.8, ми можемо дійти до висновку, що рентабельність власного капіталу звітного періоду (2022 рік) знизилася проти базового періоду (2021 рік) на 46,85%. У 2023 р. рентабельність залишилася позитивною і зросла на 13,08%.

Визначимо вплив факторів, які спричинили таку нестабільність в динаміці. Для цього згідно з моделлю Дюпон, необхідно оцінити процес впливу трьох факторів (трьох складових рентабельності власного капіталу):

Визначимо зміну рентабельності ВК у 2023 році порівняно з 2022 роком унаслідок впливу факторів.

З табл. 2.8 можна зробити такі висновки:

1) найбільший позитивний вплив мала рентабельність продажів, оскільки у результаті її зростання на 2,14% відбулося збільшення рентабельності власного капіталу на 40,55%, що за відсутності інших факторів, які згладжують фінальний результат, могло призвести до ще більшого зростання аналізованого параметра (рентабельності власного капіталу);

2) незначний негативний вплив мав місце внаслідок зниження оборотності активів на 0,12, унаслідок чого відбулося зменшення рентабельності власного капіталу на 3,81%;

3) у результаті зниження коефіцієнта структури капіталу на 4,45 відбулося зниження рентабельності власного капіталу на 23,66% - найбільший негативний чинник.

Таким чином, рентабельність власного капіталу у 2023 році зросла порівняно з 2022 роком на 13,08%. Це можна перевірити такою тотожністю:

$$54,08 - 41,00 = 40,55 - 3,81 - 23,66$$

$$13,08 = 13,08$$

Факторний аналіз ефективності використання власного капіталу проведено, тепер можливо приступити до проведення факторного аналізу позикового капіталу, а точніше – визначимо ефект від використання позикових коштів і зробимо розрахунок факторів, що призвели до кінцевого результату.

У зв'язку з тим, що має місце зовнішнє фінансування, розрізняють таке поняття як «фінансовий важіль» або «фінансовий леверидж», тобто межа, до якої може бути покращена діяльність підприємства за рахунок використання зовнішніх джерел фінансування [36] (табл. 2.9).

Таблиця 2.9

Розрахунок ефекту фінансового важеля

Показник	Період, роки			Темп росту за роками, %		Зміна за роками	
	2021	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Сума активів, всього	732113	763432	955759	104,3	125,2	31319	192327
Середня сума власного капіталу	28256	51145	84519	181,0	165,3	22889	33374
Середня сума зобов'язань	700147	696628	775077	99,5	111,3	-3519	78449
Середня сума кредитів	66621	78140	129553	117,3	165,8	11519	51413
ЕВІТ	46362	47252	63753	101,9	134,9	890	16501
Чистий прибуток	24824	20972	45708	84,5	217,9	-3852	24736
Поточний податок	7655	16688	4355	218,0	26,1	9033	-12333
Сума фінансових витрат	13883	9592	13690	69,1	142,7	-4291	4098
Економічна рентабельність активів, %	3,39	2,75	4,78	81,0	174,1	-0,64	2,04
Ставка відсотку за кредит, %	20,8	12,3	10,6	58,9	86,1	-8,56	-1,71
Податковий коректор	0,18	0,18	0,18	100,0	100,0	0,00	0,00
Ставка податку на прибуток	0,82	0,82	0,82	100,0	100,0	0,00	0,00
Фінансовий диференціал	-17,45	-9,53	-5,78	54,6	60,7	7,92	3,74
Плече важеля	24,78	13,62	9,17	55,0	67,3	-11,16	-4,45
Ефект фінансового левериджу, %	-354,52	-106,42	-43,50	30,0	40,9	248,10	62,92
Рентабельність власного капіталу, %	87,85	41,00	54,08	46,7	131,9	-46,85	13,08

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі Додатків А і Б.

Розрахувавши ефект фінансового важеля, можемо спостерігати позитивну динаміку поступового зростання його значення з -354,52% до -43,5%. Також слід зазначити, що ефект фінансового важеля в 2023 році залишив негативне значення, з цього випливає, що зменшується рентабельність власних коштів.

Аналіз ефективності використання капіталу організацій проводиться за допомогою різного типу моделей, що дозволяють структурувати та ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками.

У підрозділі 1.2 проводилася порівняльна характеристика методик розрахунку та оцінки ефективності використання фінансових ресурсів. Зокрема було зазначено використання автором синтетичного підходу до фінансового аналізу на основі розглянутих методик. Адаптуємо методики окремо для власного, залученого та позикового капіталу. Власний капітал аналізуватиметься з урахуванням розрахунку, наведеного в підрозділі 2.2 (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Ефективність використання власного капіталу

Показник	Період, роки			Темп росту за роками, %		Зміна за роками	
	2021	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Коефіцієнт автономії	0,11	0,13	0,16	1,25	1,22	0,02	0,03
Коефіцієнт фінансового ризику	8,44	6,57	5,19	0,78	0,79	-1,87	-1,38
Рентабельність власних фінансових ресурсів, %	29,73	18,94	27,13	0,64	1,43	-10,79	8,19

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі табл. 2.5.

На підставі аналізу табл. 2.10 маємо такі висновки:

За 2021-2023 рр. значення показника автономії майже зросло на 0,5 пункту, що для підприємства є в цілому позитивним явищем, однак ситуація, за якої величина коефіцієнта автономії менша за 0,5 (більшість майна організації сформовано за рахунок «чужих» коштів), свідчить про небезпеку для неплатоспроможності та нерідко ускладнює можливість отримання нового кредиту.

Коефіцієнт фінансового ризику протягом усього періоду мав значення значно вище оптимального, і воно дорівнювало 5,19 на кінець 2023 року. Досягнення і утримання коефіцієнтом значень менше 2 означає, що організація кредитоспроможна. Однак протягом усіх років значення даного коефіцієнта було суттєво вище, що є сигналом для фінансових служб підприємства, що необхідно вжити заходів та збалансувати структуру джерел фінансових ресурсів.

Рентабельність власних фінансових ресурсів підприємства спочатку суттєво знизилася – з 29,73 до 18,94% за 2021-2022 рр., однак потім зросла з до 27,13%, не досягнувши до рівня 2021 року, що є неоднозначною тенденцією розвитку підприємства. Така зміна зумовлена динамікою величини нерозподіленого прибутку та амортизаційного фонду.

Для подальшого аналізу ефективності управління фінансовими ресурсами слід розглянути показники ефективності використання позикового капіталу, такі як коефіцієнт залучення кредитних коштів та рентабельність позикових фінансових ресурсів (табл. 2.11).

Таблиця 2.11

Показники ефективності використання позикового капіталу

Показник	Період, роки			Темп росту за роками, %		Зміна за роками	
	2021	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Коефіцієнт залучення кредитних коштів	0,06	0,13	0,23	2,31	1,70	0,07	0,10
Рентабельність позикових фінансових ресурсів, %	54,94	18,88	19,42	0,34	1,03	-36,06	0,54

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі табл. 2.5.

Провівши аналіз табл. 2.11, можемо зробити такі висновки:

Протягом аналізованого періоду значення показника залучення кредитних коштів має висхідну тенденцію, оскільки компанія не лише залучала додаткові кредити, але й отримала основні засоби у фінансову оренду в 2023 році, збільшившись сумарно за період з 0,06 до 0,23. Ця ситуація є негативною, оскільки рекомендується, щоб цей коефіцієнт приймав якнайменше значення, і в результаті кредитоспроможність підприємства підвищуватиметься.

За 2021-2023 рр. рентабельність використання кредитних коштів суттєво знизилася – 54,94 до 19,42%, що підтверджує гіпотезу про недоцільність залучення та подальшого збільшення позикового капіталу ТОВ «АБА «Астра».

Наостанок розглянемо показники ефективності залученого капіталу підприємства за аналізований період в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Показники ефективності використання залученого капіталу

Показник	Період, роки			Темп росту за роками, %		Зміна за роками	
	2021	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Коефіцієнт залежності від фінансових залучень	0,84	0,74	0,61	0,88	0,83	-0,10	-0,12
Коефіцієнт співвідношення боргу та обсягу продажу	0,41	0,32	0,30	0,78	0,95	-0,09	-0,02
Рентабельність залучених фінансових ресурсів, %	3,77	3,40	7,16	0,90	2,10	-0,36	3,76

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі табл. 2.5.

Коефіцієнт залежності від фінансових залучень показує частку залученого капіталу у загальній сумі фінансових ресурсів підприємства. За період 2021-2023 років спостерігалось стабільне зниження, проте протягом аналізованого періоду коефіцієнт знаходився вище за рекомендоване значення – 0,5. На ці дати структуру ресурсів компанії не можна назвати збалансованою. Дане становище не є критичним (звертаючи увагу на динаміку показника), проте підприємству слід звернути увагу на високу частку залучених коштів у структурі фінансових ресурсів.

В аналізованому періоді коефіцієнт співвідношення боргу та обсягу продажів варіювався від 0,3 до 0,41. В 2021-2023 роках відбулося суттєве зниження коефіцієнта на 0,11 сумарно. Отже, протягом усього періоду заборгованість підприємства зростала меншими темпами по відношенню до обсягу продажу. Ця тенденція є позитивною для підприємства, оскільки доходи від продажу швидше трансформуються в прибуток.

Ефективність використання залучених коштів зростає з 3,77 до 7,16% за два роки, що є позитивним показником для подальших фінансових планів, а також коригування кредитної політики компанії.

Внаслідок проведеного аналізу ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» зробити висновок, що протягом усього періоду за рядом важливих показників було намічено змішану тенденцію зміни значення показників. Ця зміна вказує з одного боку на погіршення структури фінансових ресурсів, а з іншого – на більш ефективне використання наявних фінансових ресурсів на підприємстві в процесі його діяльності. Насамперед це відбивають показники рентабельності власних, залучених та позикових фінансових ресурсів. Залучений капітал використовувався більш ефективно протягом періоду, тоді як власний капітал за період несуттєво знизив власну рентабельність. Незважаючи на це, компанія нарощувала заборгованість за кредитами банків та скористалася послугами фінансової оренди через недолік власних оборотних коштів, що негативно позначилося на структурі та ефективності використання всього обсягу фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра». Пропонується розглянути фінансові інструменти, які дозволять оптимізувати механізм формування та використання фінансових ресурсів без додаткового залучення банківських кредитів або іншого позикового капіталу.

Висновки до розділу:

В 2021-2023 рр. ТОВ «АБА «Астра» демонструє змішані тенденції у фінансово-економічному розвитку. За період відбулося помітне зростання доходу від продажів, валового та чистого прибутку. Важливою перевагою є висока частка оборотних активів, але здебільшого у формі менш ліквідних запасів та дебіторської заборгованості. Джерелами формування фінансових ресурсів виступає власний капітал та зобов'язання, причому частка останніх понад 88%, що потребує особливої уваги з боку фінансового менеджменту компанії.

Аналіз структури та обсягу фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 рр. показав зростання загальної суми фінансових ресурсів на 32,3%, що свідчить про збільшення фінансового потенціалу компанії. Частка власних ресурсів помірно збільшилася, хоча вони залишаються меншою складовою загальної суми, що обмежує можливості внутрішнього фінансування. Залучені ресурси, навпаки, зменшили свою частку, особливо внаслідок зниження кредиторської заборгованості та авансів, що може вказувати на зниження попиту або зменшення відтермінування оплати постачальникам. При цьому позикові ресурси значно зросли, що відображає недостатність оборотних коштів та некоректний механізм формування фінансових ресурсів компанії.

Дослідження ефективності використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» вказує на складну, але позитивну динаміку в управлінні капіталом підприємства. Протягом 2021-2023 рр. рентабельність власного капіталу зросла, що пов'язано переважно з підвищенням суми чистого прибутку. Розрахунки за моделлю Дюпон показують, що найбільший позитивний вплив на рентабельність власного капіталу у 2023 році мала рентабельність продажів, яка забезпечила приріст показника на 40,55%. Водночас оборотність активів і структура капіталу виявилися обмежувальними факторами: їх зміни спричинили загальне зниження рентабельності на 3,81% від оборотності активів і 23,66% від структури капіталу. В цілому, ефективність використання власних ресурсів значною мірою залежала від контролю операційної діяльності та вдосконалення управління активами.

Розглядаючи залучений капітал, аналіз показав, що коефіцієнт автономії підприємства зріс за два роки, але все ще лишається низьким, що свідчить про залежність від зовнішніх джерел фінансування. Використання позикових ресурсів забезпечило позитивну динаміку ефекта фінансового важеля, проте рівень рентабельності кредитних коштів різко знизився з 54,94 до 19,42%, вказуючи на зниження рівня управління зовнішніми запозиченнями. Підвищення фінансового ризику через високий рівень залученого капіталу та додаткове залучення кредитів для покриття дефіциту оборотних коштів потребує перегляду стратегії фінансування для підвищення фінансової стійкості.

Розділ III. Шляхи підвищення ефективності формування і використання ТОВ «АБА «Астра»

3.1. Механізм забезпечення прибутковості діяльності підприємства

Забезпечення прибутковості сприяє зміцненню фінансової стабільності та розвитку підприємства, адже прибуток формує основну базу для розширення діяльності та підвищення конкурентоспроможності. Для досягнення цієї мети необхідно розробити ефективний механізм управління, який охоплює оптимізацію витрат, збільшення обсягів реалізації продукції, а також підвищення ефективності використання ресурсів. Аналіз фінансових показників і практичні рекомендації щодо поліпшення управління дозволяють підприємству не лише зберігати стійкість на ринку, а й закладати основи для довгострокового нарощення прибутковості.

Прогнозування прибутковості на плановий період виступає інструментом стратегічного планування, оскільки дозволяє підприємству оцінити майбутні фінансові результати і розробити відповідні управлінські рішення [37]. Завчасний аналіз очікуваного прибутку допомагає виявити можливі ризики і фактори, що можуть впливати на досягнення фінансових цілей, а також визначити напрямки для оптимізації витрат і підвищення ефективності операційної діяльності. Це дозволяє підприємству адаптуватися до змін зовнішнього середовища та забезпечити стабільність доходів, що є суттєвим фактором для досягнення довгострокової фінансової стабільності та конкурентоспроможності на ринку.

Для прогнозування чистого прибутку доцільно застосувати регресійну модель, побудовану на основі базових показників моделі Дюпон, таких як виручка, активи та власний капітал. Однак, так як власний капітал змінюється за рахунок чистого прибутку, то виникає циклічна залежність, відповідно, власний капітал не може бути фактором. Замість нього буде обрано інший показник – операційні витрати періоду (сума собівартості, адміністративних, збутових та

інших операційних витрат). Використання регресійного аналізу дає можливість кількісно оцінити вплив кожного з обраних факторів на прибуток, що допоможе розробити більш точні прогнози (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Результати регресійного аналізу чистого прибутку

Показник	Позначення	Коефіцієнт
Чистий прибуток	Y	-
Виручка	X1	0,1921
Активи	X2	0,0969
Операційні витрати	X3	-0,2116
-	вільний член	-2859,6476

Джерело: побудовано і розраховано автором

Примітка: для визначення коефіцієнтів було використано надбудову «Аналіз даних» MS Excel, функцію «Регресія»

Відповідно, функція, за допомогою якої встановлено, як впливають параметри моделі на залежну змінну, виражена формулою 3.1.

$$Y = -2859,6476 + 0,1921 * X1 + 0,0969 * X2 - 0,2116 * X3 \quad (3.1)$$

Як і очікувалося, найбільш суттєво на динаміку прибутку впливають операційні витрати – збільшення витрат на 1 од. викликає зменшення прибутку на 0,2116 од. Несуттєво менший вплив на динаміку чистого прибутку має чистий дохід від реалізації, збільшення якого на 1 од. викликає приріст прибутку на 0,1921 од. Варто помітити, що за однакових темпів зміни виручки та операційних витрат фінансовий результат діяльності компанії зменшуватиметься.

Останнім фактором є величина активів підприємства. Збільшення вартості майна на 1 од. викликає зростання прибутку на 0,0969 од.

Тепер визначимо прогнозні зміни незалежних змінних в наступному періоді (2024 році), зважаючи на різні фактори, що впливають на діяльність ТОВ «АБА «Астра», і деталізуємо їх за трьома сценаріями в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Прогноз зміни факторів формування чистого прибутку

Сценарій	Виручка	Коментар	Активи	Коментар	Операційні витрати	Коментар
Оптимістичний	+20%	Стабілізація економіки, активний попит на продукцію, зокрема через зростання цін на с/г продукцію, що стимулює потребу у с/г техніці	+10%	Компанія розширює асортимент, закуповує нову техніку та запчастини для задоволення попиту. Можливе збільшення інвестицій в оборотні активи	+10%	Очікується помірне зростання, зважаючи на інфляцію та збільшення витрат на імпортні товари, але з ефективним управлінням витратами за рахунок зростання виручки
Реалістичний	+10%	Компанія підтримує стійкий, хоча й не стрімкий, попит на с/г техніку з боку покупців. Очікується поступове відновлення економічної активності	+3%	Компанія зберігає обережний підхід до інвестицій в активи, одночасно підтримуючи достатній рівень запасів для задоволення попиту без значних капіталовкладень	+5%	Операційні витрати будуть зростати пропорційно до виручки, з урахуванням інфляційних факторів та витрат на імпортні товари, проте зі збереженням механізму контролю за витратами
Песимістичний	-15%	У разі економічної та політичної нестабільності попит може знизитися, особливо з боку закордонних клієнтів. Зниження виручки може також бути наслідком негативних тенденцій у аграрній галузі	-5%	Компанія скорочує закупівлі та оптимізує складських запасів для уникнення надлишкових витрат	-5%	В умовах зниження виручки компанія вживає заходи для скорочення витрат, аби підтримати рентабельність. Однак через інфляцію та вплив військових подій суттєво знизити витрати буде складно.

Джерело: побудовано і розраховано автором.

Визначивши очікувані зміни виручки, активів та операційних витрат, спрогнозуємо чистий прибуток за трьох розглянутих сценаріїв в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Прогноз прибутку ТОВ «АБА «Астра» на 2024 рік

Показник	Факт (2023)	Прогноз (2024)			Зміна, %		
		Опт.	Реал.	Пес.	Опт.	Реал.	Пес.
Виручка	2132845	2559414	2346130	1812918	+20	+10	-15
Активи	955759	1051335	984432	907971	+10	+3	-5
Операційні витрати	2146142	2360756	2253449	2038835	+10	+5	-5
Чистий прибуток	45708	91142	66393	1967	+99,4	+45,3	-95,7

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі Додатків А і Б, табл. 3.2

Як видно з табл. 3.3, за оптимістичного сценарію очікується збільшення виручки на 20%, що призводить до зростання чистого прибутку на майже 100% (до 91142 тис. грн). Збільшення активів на 10% дозволить компанії забезпечити необхідні оборотні кошти для підтримання високого попиту, тоді як операційні витрати зростуть на 10%, але в межах прогнозованого приросту виручки, що дозволяє компанії зберегти рентабельність. Загалом, оптимістичний сценарій відображає сприятливі умови для розвитку компанії, зокрема за умови стабільного економічного середовища та підтримки високого попиту.

Реалістичний і песимістичний сценарії свідчать про значні ризики для прибутковості компанії. За реалістичного сценарію виручка лише на 10%, а чистий прибуток – на 45,3% (до 66393 тис. грн), що відображає стримане зростання за умов економічної стабільності, але без значних ринкових перешкод. При цьому виручка досі покриває приріст витрат основної діяльності.

Однак песимістичний сценарій вказує на суттєве падіння виручки (на 15%) та, відповідно, чистого прибутку (на 95,7%), при цьому операційні витрати також знижуються, але недостатньо для підтримання рентабельності, що обумовлює різке падіння фінансового результату до 1967 тис. грн. Це свідчить про можливі труднощі у підтриманні фінансової стійкості, якщо попит різко знизиться, а витрати на закупівлю імпортованих товарів та витрати на логістику залишаться високими, зважаючи на економічну невизначеність.

Таким чином, аналіз можливих сценаріїв фінансового результату ТОВ «АБА «Астра» підкреслює необхідність критичного перегляду існуючих фінансових практик компанії. Зокрема, для забезпечення стабільної рентабельності у випадку несприятливих змін попиту та витрат важливо розглянути слабкі місця у механізмі управління фінансовими ресурсами.

У ході дослідження було виявлено основні недоліки чинного механізму формування та використання фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра»:

1. Високий рівень дебіторської та кредиторської заборгованості;
2. Недолік оборотного капіталу, який вимагає залучення банківських кредитів;

2. Відмова від повноцінного довгострокового фінансування;
3. Вкладення в інновації тримаються на мінімальному рівні;
4. Відсутнє вкладення накопичених фінансових ресурсів на депозитні рахунки або цінні папери;
5. Відмова від виплати розподілу прибутку між учасниками.

У зв'язку з цим ТОВ «АБА «Астра» в першу чергу необхідно вирішувати проблему з високим рівнем дебіторської заборгованості, яка є активом компанії, тобто підлягає контролю, а також запобігти її безконтрольному нарощуванню. Варто зазначити, що простроченої дебіторської заборгованості досліджувана організація не має, що свідчить про сумлінність дебіторів ТОВ «АБА «Астра», які виконують свої зобов'язання вчасно. Ця проблема сформувалася через існуючу політику роботи з покупцями товарів, що продаються ТОВ «АБА «Астра», яка є невід'ємною складовою фінансової політики підприємства. У зв'язку з цим підприємству необхідно у межах фінансової політики розробити механізм, що дозволяє знизити термін отримання коштів від покупців продукції. Так як більшість договорів з покупцями ТОВ «АБА «Астра» передбачає майже повну післяплату товару (стаття «Аванси видані» у балансі є досить несуттєвою), причому у деяких випадках оплата товару передбачається через кілька місяців після його відвантаження. В даному випадку необхідно коригувати договірні зобов'язання з контрагентами. Так, наприклад, можливо перейти на часткову післяплату за продукцію, коли від 20% товару оплачуватимуть відразу після відвантаження, в даному випадку відбудеться зниження темпів нарощування дебіторської заборгованості і підприємство негайно отримає частину коштів для їх якнайшвидшого реінвестування у нові закупівлі. Також ТОВ «АБА «Астра» необхідно розпочати переговори з основними покупцями його товарів щодо скорочення відстрочення надходження коштів після відвантаження, що сприяє зниженню тривалості фінансового циклу та покращенню показників ділової активності. З метою максимізації припливу коштів ТОВ «АБА «Астра» слід розробляти широке розмаїття моделей договорів із гнучкими умовами оплати товару та знижками, які залежать від швидкості надходження коштів на

розрахунковий рахунок організації. Також можливе застосування факторингу як варіанту якнайшвидшого повернення дебіторської заборгованості [38], оскільки подібний комплекс фінансових послуг був спеціально розроблений для виробників та постачальників, які ведуть свою діяльність на умовах відстрочення платежу. Даний варіант несе неминучі втрати (5-10%) грошових коштів у вигляді виплат факторингової компанії за послуги, проте дає можливість швидко отримати кошти та пустити їх в оборот, а прибуток, який вони принесуть, (у 2023 р. рентабельність продажів ТОВ «АБА «Астра» становила 20%) окупить втрати.

Дане твердження підкріплюється фактом, що компанії недоцільно використовувати кредитні кошти для покриття дефіциту оборотних коштів. Рентабельність позикового капіталу за період суттєво знизилася, в той час як сума кредитів зросла. Під час планування і впровадження заходів зі стабілізації фінансового стану менеджмент має розглядати фінансові інструменти, відмінні від банківського кредитування, зокрема, як згадувалося вище, факторинг.

Необхідно звернути увагу керівництву ТОВ «АБА «Астра» на недофінансування інноваційного розвитку підприємства на кінець 2023 року. Незавершених капітальних вкладень в організації взагалі немає. Товарна продукція підприємства потребує постійного вдосконалення через посилення конкуренції з боку інших закордонних виробників. Тим більше, що у підприємства є кошти для їх вкладення в інновації (понад 21 млн грн. за 2023 рік на рахунках в банку).

Варто звернути увагу і на залежність організації від материнської компанії, підприємству не буде кому фінансувати перепродаж товарів, оскільки ФТ «Агрокорпорейшн Холдінг С.А. – СПФ» є іноземною фірмою з центром у Люксембурзі, та відмова від продовження діяльності в Україні на тлі недостатньої рентабельності може призвести до ліквідації компанії.

Загалом можна говорити, що основним принципом фінансового механізму ТОВ «АБА «Астра» є його фінансова залежність від кредиторів. Тобто на розвиток підприємства кошти практично не виділяються, проводиться тільки

планова заміна обладнання, довгострокове фінансування не залучається, контроль за зростанням дебіторської заборгованості відсутній.

3.2. Методи та інструменти оптимізації використання фінансових ресурсів

Для досягнення фінансової стійкості та зростання прибутковості підприємство потребує ефективних методів управління своїми ресурсами. Оптимізація фінансових інструментів та методів дозволяє не лише покращити оборотність активів, але й мінімізувати ризики, пов'язані з недоотриманням коштів [39]. Вибір дієвих підходів до управління фінансами є ключовим у забезпеченні безперервного розвитку та конкурентоспроможності підприємства, що особливо критично в умовах економічної нестабільності.

У другому розділі було проведено аналіз ефективності управління фінансовими ресурсами підприємства за різноманітними показниками. Відповідно до даного аналізу, було виявлено низку проблем, властивих підприємству ТОВ «АБА «Астра». Однією з таких явних проблем є те, що значна частина оборотних коштів «заморожена» в дебіторській заборгованості. Відповідно до проведеного аналізу, частка дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів займає близько 20%.

На відміну від виробничих запасів і товарів для продажу, які не можна змінити в короткі терміни, дебіторська заборгованість є динамічним елементом оборотних коштів, яка великою мірою залежить від прийнятої в організації політики щодо покупців товарів та послуг. Прагнення максимально можливого скорочення дебіторської заборгованості – один зі способів управління фінансовими ресурсами для ТОВ «АБА «Астра».

Дебіторська заборгованість на кінець 2023 року становила 156 млн. грн. При рентабельності продажів в 20% це означає, що фірма не отримала 31,2 млн

грн валового доходу. Ця частина фінансових ресурсів «заморожена» у дебіторській заборгованості.

Безнадійних боргів у структурі дебіторської заборгованості немає, резерв сумнівних боргів у компанії складає всього 14% сукупних боргів дебіторів на кінець 2023 року і нараховується швидше відповідно до принципу нарахування, аніж фактичного стану справ з оплатою заборгованості. Звідси коефіцієнт інкасації дебіторської заборгованості дорівнює 1, тобто передбачається, що вся дебіторська заборгованість буде погашена у поточному періоді.

Згідно з розрахованими вище даними, можливу суму оборотного капіталу, що спрямовується в дебіторську заборгованість у 2024 році, розрахуємо за формулою 3.2:

$$OK_{дз} = \frac{OP_k * K_{с/ц} * (ПНК + ПП)}{360} \quad (3.2)$$

де OP_k – планований обсяг реалізації в кредит;

$K_{с/ц}$ – коефіцієнт співвідношення собівартості та ціни продукції;

ПНК – середній період надання кредиту покупцям у днях;

ПП – середній період прострочення платежів за наданим кредитом у днях.

При планованому обсязі продажу в кредит у 2024 році, який дорівнює 75 млн грн, середньому періоді надання кредиту в 26 днів (оборотність дебіторської заборгованості в 2023 році) і $K_{с/ц} = 80\%$ (значення 2023 року) отримаємо:

$$OK_{дз} = \frac{75\,000\,000 * 0,8 * 26}{360} = 4\,333\,333,3 \text{ грн}$$

При роботі з постачальниками на умовах повної передоплати та відсутності власних джерел фінансування ця сума відображає дефіцит фінансових ресурсів на підприємстві, його фінансові потреби у 2024 році.

Таким чином, основним завданням в галузі управління дебіторською заборгованістю у ТОВ «АБА «Астра» наприкінці 2023 – початку 2024 була оптимізація структури та якості дебіторської заборгованості (робота з діючими дебіторами щодо покращення платіжної дисципліни, залучення нових клієнтів на умовах меншого відстрочення платежу, збільшення поставок на адресу

дебіторів, які працюють на умовах передоплати, прискорення її оборотності, диверсифікація тощо).

Підприємство ТОВ «АБА «Астра» має можливість збільшення обороту за діючими клієнтами, але на умовах відстрочення платежу в 40 днів. Збільшення договірних термінів пов'язано, по-перше, з побажаннями дебіторів мати велику відстрочку платежу, по-друге, збільшення було рекомендовано фактором для того, щоб уникнути регресу у разі значних прострочок. Крім того, договором буде передбачено період очікування – 30 календарних днів, протягом цього періоду банк самостійно намагається стягнути гроші з дебітора, після чого виникає регрес. Залучення нових клієнтів також пов'язане з наданням товарного кредиту, так як це одна з головних конкурентних переваг ТОВ «АБА «Астра».

Застосування системи знижок при достроковій оплаті (спонтанне фінансування) перестало бути ефективним інструментом управління, оскільки не сприятиме зростанню обсягу продажів, а, навпаки, у компанії ТОВ «АБА «Астра» виникне загроза втратити наявних клієнтів, які шукатимуть більш вигідні умови у конкурентів.

На початку 2024 року слід ухвалити рішення про пошук зовнішнього джерела фінансування оборотних коштів.

Неможливість скористатися стандартною формою кредитування на поповнення оборотних коштів була зумовлена такими причинами:

- фінансування діяльності на 90% залежить від короткострокових запозичень, зокрема кредитів та боргів кредиторам;
- низька рентабельність позикового капіталу;
- відсутність заставного забезпечення у сумі нового кредиту.

У зв'язку з цим як інструмент управління дебіторською заборгованістю слід вибрати факторинг. Замовлення послуги факторингу в умовах підприємства ТОВ «АБА «Астра» буде здійснено через Радабанк [40].

Радабанк надає факторинг з регресом (зворотним викупом) на внутрішньому ринку України: факторинг, при якому постачальник бере на себе зобов'язання здійснити зворотний викуп грошової вимоги в разі невиконання

покупцем своїх зобов'язань перед фактором з оплати товарів / робіт / послуг. При цьому покупець повідомлений про те, що право грошової вимоги віддана Радабанку, і здійснює платежі відповідно до необхідних реквізитів. Надання цього виду послуг включає такі етапи:

1) Постачальник звертається до Банку із заявкою на факторингове обслуговування постачання.

2) Постачальник надає до банку пакет документів, необхідних для прийняття рішення про можливість факторингового обслуговування.

3) Співробітники Радабанку приймають рішення по можливості факторингового обслуговування поставок на адресу конкретних дебіторів, виходячи з аналізу документів, наданих постачальником.

4) У разі прийняття позитивного рішення банком встановлюється ліміт фінансування – максимальна сума виплат, у межах якої Радабанк здійснюватиме фінансування постачальника під відступлення грошових вимог.

5) За згодою сторін із запропонованими умовами обслуговування починається процедура оформлення та підписання договору про загальні умови факторингового обслуговування поставок між постачальником та Банком.

6) У разі прийняття негативного рішення щодо можливості факторингового обслуговування поставок на вимогу клієнта банк повертає документи.

7) Паралельно з укладенням договору постачальник у письмовій формі інформує своїх покупців про запровадження нової системи розрахунків за товари та надає у Радабанк підписане дебітором повідомлення про відступлення грошових вимог щодо нього.

8) Подальша співпраця відбувається за стандартними схемами факторингу з регресом.

Першим етапом укладання договору з факторингу є визначення оптимального ліміту фінансування, тобто сума дебіторської заборгованості, яка буде передана підприємством фактору.

Найбільш оптимальним є такий ліміт фінансування факторингу, при якому дебіторська заборгованість мінімальна або відсутня. Це означає, що оборотність більше, ніж кількість днів звітного періоду, а період обороту досягає 0. На суму ліміту фінансування впливають також інтереси банку, який прагне делегувати частину ризику неплатежу клієнту. Тому фактори зазвичай фінансують постачання обсягом до 90% від її суми. У зв'язку з цим досягти повної «ліквідації» дебіторської заборгованості підприємству ТОВ «АБА «Астра» за допомогою факторингу не вдасться.

У січні 2024 року між ТОВ «АБА «Астра» та Радабанком передбачається укласти договір про факторингове обслуговування у формі відкритого регресного факторингу з фінансуванням на суму 75 млн. грн.

На момент укладання договору факторингу відстрочки за договором поставки з дебіторами склали в середньому 50 днів. Збільшення договірних термінів пов'язане, по-перше, з побажаннями дебіторів мати велику відстрочку платежу, по-друге, збільшення було рекомендовано фактором тому, щоб уникнути регресу у разі значних прострочок. Крім того, договором буде передбачено період очікування – 30 календарних днів, протягом цього періоду банк самостійно намагається стягнути гроші з дебітора, після чого виникає регрес.

Фінансування за всіма дебіторами буде встановлено у розмірі 90% від суми поставки.

Робота з факторингу здійснюватиметься таким чином:

1) у день відвантаження ТОВ «АБА «Астра» надає фактору комплект відвантажувальних документів (накладні, акти приймання-передачі товару за договором);

2) фактор здійснює їх облік (введення в програму) та фінансує клієнтів у межах зазначених лімітів, перераховуючи кошти з позикового на розрахунковий рахунок клієнта;

3) після того, як кошти від дебітора надійшли на транзитний рахунок, банк гасить фінансування, утримує винагороду та перераховує залишок на розрахунковий рахунок ТОВ «АБА «Астра» у банку;

4) якщо протягом терміну очікування (30 днів понад термін за договором) дебітор не виконає своїх зобов'язань, виникне право регресу, тобто його зобов'язання має відшкодувати клієнт (ТОВ «АБА «Астра»).

Послуга надається фактором продавцю у разі надання послуги фінансування продавця.

Винагорода Банку складається із комісії за адміністрування дебіторської заборгованості та плати за авансування. Розмір винагороди Банку за послуги з управління дебіторською заборгованістю продавця наведено у табл. 3.4.

Таблиця 3.4

Чинні тарифи з факторингового обслуговування Радабанк

Факторингова компанія	Факторингові послуги	
	Комісія за адміністрування дебіторської заборгованості	Плата за авансування
Радабанк	0,12% від номіналу угоди	0,5% – 8,0% від номіналу угоди

Джерело: побудовано автором на основі [40].

Розрахуємо витрати на факторингове обслуговування для підприємства з сумою фінансування 75 млн. грн. Витрати на факторингове обслуговування розраховуються за формулою 3.3:

$$V_{\phi} = \left(\left(\frac{i}{T} * t \right) + K_{\text{обс}} \right) * S_{\text{дз}} \quad (3.3)$$

Де V_{ϕ} – витрати на факторингове обслуговування, тис. грн.;

i – плата за авансування (для розрахунку взята цифра у 8%);

T – період обслуговування факторингу, дні;

$K_{\text{обс}}$ – комісія за факторингове обслуговування, %;

$S_{\text{дз}}$ – сума фінансування дебіторської заборгованості.

Таким чином, витрати за факторингом становитимуть:

$$V_{\phi} = \left(\left(\frac{0,08}{365} * 30 \right) + 0,0012 \right) * 75\,000\,000 = 583\,151 \text{ грн}$$

При роботі з факторингом повинна дотримуватися нерівність «валовий прибуток за факторингом має бути більше за витрати за факторингом».

У свою чергу, слід визначити валовий прибуток від застосування факторингу, він розраховується за формулою 3.4:

$$ВП_{\phi} = (P_{\pi} * S_{дз}) + (ЧФ * S_{дз} * K_{\frac{ВП}{c}}) \quad (3.4)$$

де $ВП_{\phi}$ – валовий прибуток, тис. грн.;

P_{π} – рентабельність продажів;

ЧФ – розмір фінансування з факторингу в частках;

$K_{\frac{ВП}{c}}$ – коефіцієнт, що відображає відношення валового прибутку до собівартості реалізованої продукції.

Вважаючи, що P_{π} та $K_{\frac{ВП}{c}}$ є константами, а $S_{дз}$ – змінна величина, визначимо значення валового прибутку від застосування факторингу:

$$ВП_{\phi} = (0,2 * 75\,000\,000) + (0,9 * 75\,000\,000 * 0,2486) = 31\,780\,500 \text{ грн}$$

Отже, можна сказати, що нерівність дотримується, це відповідає вимогам під час роботи з факторингом.

Визначимо, чи вигідна факторингова операція для підприємства ТОВ «АБА «Астра». Для цього порівняємо витрати на факторинг із сумою додаткового прибутку від запровадження факторингу.

Банк надає кошти на кредит у вигляді 90% від суми боргу під 8% річних. Підприємство має можливість вкладати вільні кошти на аналогічний термін (1 рік) у АТ «ПриватБанк» під 8,25% річних.

Розрахуємо додатковий прибуток від використання коштів, що вивільнилися (формула 3.5):

$$ДП = D_{дз} * P \quad (3.5)$$

де ДП – додатковий прибуток від коштів, що вивільнюються, тис. грн.;

P – рентабельність вкладення коштів, норма прибутку, %;

$D_{дз}$ – сума вивільнених коштів із дебіторської заборгованості, тис. грн.

$$ДП = (75\,000\,000 - 583\,151) * 0,0825 = 6\,139\,390 \text{ грн}$$

Отже, додатковий прибуток буде також вище за факторингові витрати.

Здійснено розрахунок доцільності залучення факторингового фінансування в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

Розрахунок доцільності здійснення факторингової операції

Показник	2024 рік	Показник порівняння
Сума фінансування	75000000	Валовий прибуток від застосування факторингу > Витрати на факторингове обслуговування
Витрати на обслуговування факторингу	583151	
Валовий прибуток від використання факторингу	31780500	
Додатковий прибуток від вивільнення коштів	6139390	Додатковий прибуток від вивільнення коштів > Витрати на факторингове обслуговування

Джерело: побудовано автором на основі Табл. 3.4 та власних розрахунків.

Таким чином, ефект від отримання додаткового прибутку більше, ніж витрати на факторингову операцію.

В межах аналізу проведемо оцінку рівня та складу дебіторської заборгованості підприємства до та після запропонованих заходів у ТОВ «АБА «Астра» з урахуванням динаміки зміни основних показників, наведених у підрозділі 3.1. Вважатимемо, що основна сума дебіторської заборгованості до використання факторингу буде зростати паралельно виручці, після чого буде застосований факторинг з регресом (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Порівняння ефективності управління дебіторською заборгованістю до та після застосування факторингу з регресом

Показник	Факт (2023)	Прогноз (2024)			Зміна,					
		Опт.	Реал.	Пес.	Опт.		Реал.		Пес.	
					Абс.	%	Абс.	%	Абс.	%
Виручка	2132845	2559414	2346130	1812918	426569	20,0	213285	10,0	-319927	-15,0
Операційні витрати	2146142	2360756	2253449	2038835	214614	10,0	107307	5,0	-107307	-5,0
Активи	955759	1051335	984432	907971	95576	10,0	28673	3,0	-47788	-5,0
До факторингу:										
Дебіторська заборгованість	155972	187166	171569	132576	31194,4	20,0	15597,2	10,0	-23396	-15,0
Частка ДЗ у активах	16,3	17,8	17,4	14,6	1,5	-	1,1	-	-1,7	-

Після факторингу										
Дебіторська заборгованість	155972	112166	96569	57576	-43806	-28,1	-59403	-38,1	-98396	-63,1
Частка ДЗ у активах	16,3	10,7	9,8	6,3	-5,7	-	-6,5	-	-10,0	-

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі Додатків А і Б, Табл. 3.3.

В разі невикористання послуг факторингу дебіторська заборгованість змінювалася б відповідно до динаміки виручки, тобто контролю за сумою не передбачалося б. При цьому частка боргів дебіторів в активах підприємства за оптимістичного та реалістичного сценарію зростає до 17,8 та 17,4% відповідно, і лише внаслідок падіння чистого доходу за негативного сценарію спаде і сума заборгованості, як і її частка – до 14,6% активів.

Внаслідок використання факторингу, крім зміни суми заборгованості відповідно до виручки, врахована сума вивільнених 75000 тис. грн. Таким чином, при оптимістичному сценарії частка ДЗ в активах зменшиться до 10,7%, при реалістичному – до 9,8%, при песимістичному – до 6,3%. Цікаво помітити, що найкраща динаміка дебіторської заборгованості саме при негативному сценарії, так як виручка падає, і, відповідно, знижується обсяг «заморожених» коштів. Але дебіторська заборгованість є лише проміжним етапом до отримання грошових коштів за поставлену продукцію [41], і зменшення виручки відповідає й зменшенню грошових надходжень на підприємство.

Тепер дослідимо коефіцієнти оборотності як показники ефективності управління операційною діяльністю за трьома сценаріями. Для розрахунку величина дебіторської заборгованості береться з урахуванням факторингу. Кредиторська заборгованість часто пов'язана з фінансуванням поточних активів, тому її обсяг має змінюватися пропорційно величині активів, оскільки зі зростанням або зниженням активів компанія може збільшувати або зменшувати закупівлі, а також обсяг зобов'язань перед постачальниками. Величина запасів, у свою чергу, залежить від обсягів операційних витрат, зокрема собівартості продукції: з підвищенням операційних витрат з'являється необхідність у

більших запасах, тоді як зниження витрат дає змогу зменшити обсяг залишків, оптимізуючи обігові кошти. Розрахунок проведено в табл. 3.7.

Таблиця 3.7

Прогноз показників оборотності ТОВ «АБА «Астра»

Показник	Факт (2023)	Прогноз (2024)			Зміна		
		Опт.	Реал.	Пес.	Опт.	Реал.	Пес.
Виручка	2132845	2559414	2346130	1812918	20,0%	10,0%	-15,0%
Запаси	603671	664038	633855	573487	10,0%	5,0%	-5,0%
Дебіторська заборгованість	155972	112166	96569	57576	-28,1%	-38,1%	-63,1%
Кредиторська заборгованість	635053	698558	654105	603300	10,0%	3,0%	-5,0%
Коефіцієнт оборотності запасів	3,53	3,85	3,70	3,16	0,32	0,17	-0,37
Коефіцієнт оборотності ДЗ	13,67	22,82	24,29	31,49	9,14	10,62	17,81
Коефіцієнт оборотності КЗ	3,36	3,66	3,59	3,01	0,31	0,23	-0,35
Період оборотності запасів	101,89	93,40	97,26	113,88	-8,49	-4,63	11,99
Період оборотності ДЗ	26,33	15,78	14,82	11,43	-10,55	-11,51	-14,89
Період оборотності КЗ	107,19	98,26	100,37	119,80	-8,93	-6,82	12,61
Операційний цикл	128,22	109,18	112,08	125,31	-19,04	-16,14	-2,91
Фінансовий цикл	21,03	10,92	11,71	5,51	-10,11	-9,32	-15,52

Джерело: побудовано і розраховано автором на основі Додатків А і Б, Табл. 3.3.

Аналіз прогнозу оборотності активів ТОВ «АБА «Астра» на 2024 рік показує, що в оптимістичному сценарії підприємство очікує прискорення оборотності запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості порівняно з 2023 роком. Період оборотності запасів скорочується до 93,4 днів, що свідчить про кращу керованість запасами, а також пришвидшується період оборотності дебіторської заборгованості до 15,78 днів. Це забезпечує зменшення операційного та фінансового циклів до 109,18 та 10,92 днів відповідно, що позитивно впливає на ліквідність підприємства.

За реалістичного сценарію тенденція до покращення оборотності також зберігається, хоча зміни менш виражені, ніж в оптимістичному варіанті. Період оборотності запасів зменшується до 97,26 днів, дебіторської заборгованості – до

14,82 днів, а операційний цикл скорочується до 112,08 днів. Це дозволяє фінансовому циклу досягти значення в 11,71 днів, що теж сприяє стабільності фінансових потоків, хоча й дещо менше, ніж у найкращому сценарії.

Песимістичний сценарій демонструє уповільнення оборотності як запасів, так і кредиторської заборгованості. Період оборотності запасів зростає до 113,88 днів, що може вказувати на накопичення нереалізованих запасів через скорочення попиту. Період оборотності дебіторської заборгованості знижується до 11,43 днів, що допомагає скоротити операційний цикл до 125,31 днів. Водночас фінансовий цикл скорочується найбільше, до 5,51 днів, що вказує на вищий рівень залежності від кредиторів і зменшення ліквідності в умовах несприятливої кон'юнктури.

Для підсумкової оцінки впливу факторингу на оборотність дебіторської заборгованості слід також розрахувати коефіцієнт вивільнення (додаткового залучення) дебіторської заборгованості [42], який дозволить оцінити її суму, вивільнену внаслідок застосування факторингу на кожний зі сценаріїв (формула 3.6):

$$K_{\text{вив}} = (\text{ПО}_{\text{дз0}} - \text{ПО}_{\text{дз1}}) * \frac{Q_p}{T} \quad (3.6)$$

де $K_{\text{вив}}$ – коефіцієнт вивільнення дебіторської заборгованості;

$\text{ПО}_{\text{дз1}}$ та $\text{ПО}_{\text{дз0}}$ – період одного обороту в звітному та плановому періодах, днів;

Q_p – фактичний обсяг реалізованої продукції, тис. грн.;

T – кількість днів у звітному періоді, днів (360).

$$K_{\text{вив}}(\text{опт}) = (26,33 - 15,78) * \frac{2132845}{360} = 62504 \text{ тис грн}$$

$$K_{\text{вив}}(\text{реал}) = (26,33 - 14,82) * \frac{2132845}{360} = 68192 \text{ тис грн}$$

$$K_{\text{вив}}(\text{пес}) = (26,33 - 11,43) * \frac{2132845}{360} = 88276 \text{ тис грн}$$

Таким чином, можна зробити висновок, що в результаті застосування факторингу дебіторської заборгованості на підприємстві відбувається

вивільнення суми в 62,5 млн. грн за оптимістичного сценарію подій, 68,2 млн. грн – за реалістичного та 88,3 млн. грн – за песимістичного. Варто помітити, що тут принцип «чим вище, тим краще» не дотримується, так як зниження виручки хоча і викликає зниження заборгованості, при цьому зменшується можливість фінансування поточної діяльності за рахунок основного доходу. Тут варто оцінювати факт вивільнення суттєвої суми коштів із дебіторської заборгованості, незважаючи на їх абсолютні суми.

Таким чином, на 01.01.2024 року факторинг був умовно єдиним ефективним інструментом управління дебіторською заборгованістю на підприємстві. Оцінюючи його гнучкість та ефективність, залучення додаткових зовнішніх джерел фінансування, зокрема короткострокових, є недоцільним.

Висновки до розділу:

Аналіз прибутковості підприємства дозволяє оцінити потенційні фінансові результати та визначити ризики для стабільного розвитку компанії. Оптимістичний сценарій, з очікуваним зростанням виручки та чистого прибутку майже на 100%, демонструє можливості для нарощення доходів за сприятливих економічних умов. У реалістичному сценарії прогнозується помірне зростання, яке зумовлює збільшення прибутку на 45%, що свідчить про стабільний розвиток за умов контрольованих витрат. Песимістичний сценарій передбачає різке скорочення виручки та чистого прибутку, що може негативно вплинути на фінансову стійкість підприємства, зокрема за умов збереження високих витрат на товари та логістику. В цілому, для забезпечення стабільної прибутковості необхідно враховувати можливі варіанти змін попиту та оперативно коригувати управлінські рішення відповідно до умов зовнішнього середовища.

Одним із викликів для фінансового механізму компанії є контроль дебіторської заборгованості. Застосування факторингу як інструменту управління такою заборгованістю для ТОВ «АБА «Астра» сприяє оптимізації оборотного капіталу та забезпечує своєчасне поповнення обігових коштів.

Впровадження факторингових послуг з регресом дозволило компанії знизити рівень «заморожених» коштів у дебіторській заборгованості на 62,5 – 88,3 млн грн (залежно від сценарії розвитку), водночас підтримуючи стабільну фінансову діяльність. За результатами оцінки ефективності впроваджених заходів було виявлено, що факторинг зменшує період обертання дебіторської заборгованості з 26 до 11-16 днів, тим самим підвищуючи швидкість обороту активів та знижуючи ризик неплатежів. Загальні витрати на факторингове обслуговування виявились співмірними з валовим прибутком, отриманим від продажів в кредит, що підтверджує доцільність використання цього фінансового важеля для контролю оборотного капіталу та підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами компанії.

ВИСНОВОК

У процесі виконання магістерської кваліфікаційної роботи нами було поставлено мету, реалізація якої здійснювалася відповідно до тих завдань, які ми для себе визначили.

На основі теоретичного узагальнення спеціальної літератури, вивчення вітчизняного досвіду та практики управління фінансами підприємств було розглянуто основні фінансові категорії та поняття, вироблено теоретичні рекомендації щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами українських підприємств.

Основні висновки магістерської роботи зводяться до таких позицій:

Ефективність є однією з базисних, основоположних економічних категорій та її вивчення має відбуватися з урахуванням впливу всіх чинників, де критерій ефективності має відбивати її основний якісний зміст, а показники чітку кількісну визначеність наявного критеріального підходу.

Термін «фінансові ресурси» в економічній літературі не має однозначного тлумачення, але більшу кількість авторів і під фінансовими ресурсами розуміють «частину коштів у формі доходів та зовнішніх надходжень, призначених для виконання фінансових зобов'язань та здійснення витрат на забезпечення розширеного відтворення».

Дієвий механізм формування та ефективного використання фінансових ресурсів забезпечують фінансову стійкість підприємств, запобігають їх банкрутству.

Під структурою фінансових ресурсів розуміється співвідношення різних джерел фінансування, тобто співвідношення між власним, позиковим та залученим капіталом. Існує безліч джерел фінансування як фінансових ресурсів в цілому, так і капіталу зокрема.

При формуванні, організації та аналізі механізму утворення фінансових ресурсів слід враховувати різноманітні фактори, що впливають на вибір таких

джерел утворення, структуру капіталу та ефекти (результати) від їх використання.

Організація фінансових ресурсів – це складний процес, що вимагає втручання з боку держави, яка за допомогою прийнятих нормативно-правових документів визначає мінімальний розмір статутного капіталу, величину резервного капіталу, порядок та методики розрахунку фінансових результатів, амортизаційних відрахувань, умови та порядок проведення емісії цінних паперів та інші обов'язкові до дотримання та виконання обмеження та припущення.

Фінансовий механізм підприємства є основою для реалізації його фінансової політики, оскільки він включає комплекс форм, методів, інструментів і важелів, що забезпечують організацію та управління фінансовими ресурсами з метою підтримання стійкого розвитку й максимізації прибутку. Цей механізм сприяє оптимізації використання фінансових ресурсів, створює умови для забезпечення ліквідності та платоспроможності, а також мінімізації фінансових ризиків. Крім того, фінансовий механізм підприємства забезпечує ефективне виконання ключових фінансових функцій, таких як планування, облік, контроль і аналіз фінансових потоків, завдяки чому досягається баланс між фінансовою безпекою та економічною ефективністю підприємства.

У практичній частині роботи проведено аналіз стану та ефективності використання фінансових ресурсів на підприємстві ТОВ «АБА «Астра». Розмір активів за досліджуваний період зріс на 613 млн грн або на 84%. Найбільшу питому вагу у структурі оборотних засобів мають запаси, протягом року вони збільшилися, стала займати 71% оборотних активів. На другому місці знаходиться дебіторська заборгованість із часткою 19% у 2023 році.

Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів виявила, що це підприємство свої фінансові ресурси більшою мірою вкладає у оборотні активи, а точніше у запаси. Говорячи про динаміку та структуру фінансових ресурсів ТОВ «АБА «Астра» за 2021-2023 роки, можна відзначити зростання оборотних активів, в основному за рахунок закупівлі товарної продукції, так само можемо відзначити менше зростання необоротних активів, що свідчить про плани щодо

підвищення ділової активності, та але підприємство страждає від недостатності оборотних коштів для закупівлі необхідної кількості запасів, через що залучає нові банківські кредити.

В результаті проведеного аналізу ефективності використання капіталу підприємства ТОВ «АБА «Астра» було намічено тенденцію зміни значення показників в гірший бік протягом усього періоду за рядом важливих показників. Зокрема, рентабельність власного капіталу знизилася з 87,75 до 54,08% за 2021-2023 рр., а ефект фінансового левериджу хоча і зріс з -555,39 до -33,59%, він залишається від'ємним. Така зміна вказує на неефективне використання фінансових ресурсів на підприємстві в процесі його діяльності і насамперед відображає зниження рівня фінансової стійкості, кредитоспроможності підприємства, тобто зменшення його привабливості як позичальника (це збільшує ризик, що тим самим збільшує плату за додаткові кредитні ресурси), а також можливі проблеми з боку фінансової та економічної служби підприємства.

Досліджуючи рентабельність позикового капіталу, ми побачили, що вона зі звітного періоду (2023) знизилася порівняно з базисним періодом (2021 рік) на 35,52% , що вказує на те, що залучення кредитів виключно обтяжує фінансовий стан компанії.

Основним джерелом формування фінансових ресурсів підприємства є залучений капітал. При цьому зниження частки залучених фінансових ресурсів у структурі сукупних ресурсів на користь кредитів та фінансового лізингу свідчать про відносне зростання фінансової залежності підприємства та недостатність оборотних коштів, а, отже, зростання фінансових ризиків.

В результаті проведених досліджень було здійснено прогнозування прибутку на прогнозний період, зважаючи на оптимістичний, реалістичний та песимістичний сценарії змін виручки, активів та операційних витрат ТОВ «АБА «Астра». За першим очікується зростання прибутку на 99,4 тис. грн, за другим – на 45,3%, зі третім – зниження на 95,7%.

Відповідно розроблено шляхи підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами на основі обґрунтованого використання послуги

факторингу, яка дозволить знизити «заморожені» в заборгованості кошти і збільшити оборотність капіталу. Обраний шлях вплинув на ефективність управління такими ресурсами і на фінансовий стан об'єкта в цілому..

Частка дебіторської заборгованості у загальному обсязі оборотних активів знизиться з 16,3 до 6,3-10,7% залежно від сценарію, але в цілому зменшиться іммобілізація із господарського обороту оборотних коштів підприємства. Таким чином, за допомогою факторингу вдалося «вивільнити» додаткові фінансові ресурси у розмірі 75 млн грн.

У результаті запропонованих заходів дебіторська заборгованість скоротиться на 62,5-88,3% та складе у 2024 р. від 58 до 113 млн грн в порівнянні із 156 млн грн в 2023 році. Зниження оборотності з 26,3 днів понад як вдвічі говорить про суттєво більш ефективне управління дебіторською заборгованістю.

За підсумками даної магістерської кваліфікаційної роботи можна сказати, що за рахунок підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами за допомогою застосування факторингу дебіторської заборгованості підвищиться фінансова стійкість ТОВ «АБА «Астра». Крім того, залежно від фінансових рішень керівництва підприємства та подальших змін в економічному, політичному та соціальному становищі України буде залежати сценарій фінансового розвитку компанії, який виливається у чистий фінансовий результат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конспект лекцій з дисципліни «Фінанси» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальностей 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво та торгівля» всіх форм навчання. Частина 2. Укл. В. Г. Бабенко-Левада, Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2023. 82 с.
2. Томілін О. О., Тютюнник Ю. М., Бражник Л. В., Дроботя Я. А. Фінансово-економічний словник – довідник. За наук. ред. проф. О. О. Томіліна. Полтава: ПДАУ. 2023. 108 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/15028>
3. Рамський А. Ю., Васечко Л. І., Пожар А. С. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства в кризових умовах. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*, №2(12), 2023. С. 33-45. DOI: <http://doi.org/10.32750/2023-0203>
4. Соляник Л. Г., Цуркан І. М., Сорокіна І. Р. Науково-методичні підходи до формування політики управління фінансовими ресурсами підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.10.71
5. Гриценко Л. Л., Деркач Л. С. Дослідження формування та використання фінансових ресурсів корпоративного підприємства. *Вісник СумДУ*. Серія «Економіка». 2021. № 2. С. 79-87. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/85702>
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Документ № 73 від 07.02.2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
7. Фінанси: навчально-методичний посібник. Полтініна О. П., Юшко С. В., Малишко Є. О. та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 216 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/29052/1>

8. Фінанси підприємств: навч. посібник. За ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2356/1>
9. Камінська І. М., Дорош В. Ю., Ковальчук А. Ю. Активи підприємства: морфологічний аналіз категорії, склад та класифікація. Економічний форум. №3, 2019. С. 136-143. DOI: 10.36910/6765-2308-8559-2019-3-20
10. Адонін С. В., Калашнікова Ю. М. Фінансовий контролінг у системі управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.97
11. Ткачук Н.В. Аналіз фінансової діяльності підприємств: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки. Електронне видання. 2023. 114 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22317>
12. Масюк Ю., Шкода А. Особливості формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Економіка та суспільство*. №34, 2021. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-27>
13. Марусяк Н. Л. Фінансовий механізм підприємства та напрями його удосконалення в сучасному економічному середовищі. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 94-97. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.12.94
14. Чуницька І. І., Позднякова О. О. Фінансовий механізм управління діяльністю підприємства та його роль в організації фінансової політики. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Економіка. № 27, 2022. С. 81-87. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Economy/article/download/3669/3340/6372>
15. Бестужева С. В. Теоретико-методичні аспекти вибору форми фінансового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. №47, 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-60>

16. Баранова В. Г., Мамонтова І. В. Дискусійні питання класифікації фінансових важелів. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету: зб. наук. праць*. За ред.: В.В. Коваленко. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2021. № 7-8 (284-285). С. 12-15. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2021/284-285/page.php?id=abstract/ukr/12-15>
17. Супрун С. Д. Концептуальні основи формування вартості капіталу підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 22. С. 142-146. URL: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/22_2019/21.pdf
18. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 року № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
19. Герман М. Управління фінансовими ресурсами підприємства та їх вплив на його фінансовий стан. *Вісник Хмельницького національного університету*. № 5, Том 1, 2022. С. 175-181. DOI: [https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5\(1\)-29](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-310-5(1)-29)
20. Фрум О. Л., Цвірінкалова В. А. Сфера застосування моделі DuPont у діагностиці інвестиційної діяльності підприємств консервної галузі. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. Том 7. № 2, 2022. С. 139-145. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-2-17>
21. Добровольська О. В., Шрамко В. А. Оцінка інноваційно-інвестиційного розвитку сільськогосподарського підприємства з використанням моделі Дюпона. *Ефективна економіка*. 2020. № 9. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.9.10
22. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/ca819830-66f0-4152-9e27-1eb3651fe9fc/content>
23. Велика О. Ю. Особливості управління структурою капіталу підприємств України. *Причорноморські економічні студії*. №80, 2023. С. 76-81. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.80-12>

24. Чемчикаленко Р. А., Майборода О. В., Линьова А. С. Особливості оцінки та аналізу фінансової стійкості підприємства. *Інфраструктура ринку*. Випуск 32. 2019. С. 379-385. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/57.pdf
25. Смирнова Н. В., Козуб Н. М. Методика оцінювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємств. *Інфраструктура ринку*. Випуск 21. 2018. С. 179-184. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2018/21_2018_ukr/32.pdf
26. Федоренко О. С., Колотуша М. О. Аналіз сучасних підходів до управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах загострення економічної кризи. *Академічні візії*. №26, 2023. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/804>
27. Шурпенкова Р., Луценко К. Теоретичні аспекти та методичні підходи до обліку розрахунків з дебіторами. *Економіка та суспільство*. №43, 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-24>
28. Суха І. Переваги та недоліки факторингу перед кредитом. Національний університет «Львівська політехніка». 2 с. URL: <https://ena.lpnu.ua:8443/server/api/core/bitstreams/17ad7ac8-51f0-4523-a300-066a29d9739b/content>
29. Агробудівельний комплекс «Астра». Офіційна веб-сторінка. URL: <https://astra-group.ua>
30. Фесенко В., Ступнікер Г., Мотієнко, С. Аналіз прибутковості сільськогосподарських підприємств України як фактор нарощування економічного потенціалу під час воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (46), 2022. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-29>
31. Соколова Л. В., Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти. «Золоте правило економіки» як індикатор ділової активності сучасного підприємства. *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я*. 2021. С. 215. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/9ac3a5be-b280-4314-ab37-2bdfbe52ad6c/content>

32. Загальна оцінка фінансового стану підприємства. URL: https://elib.lntu.edu.ua/sites/default/files/elib_upload/%D0%9D%D1%83%D0%B6%D0%BD%D0%B0%20%D0%9E%20%D0%90%204/page6.html

33. Аналіз господарської діяльності: Г. Даценко, Н. Коцеруба, І. Крупельницька, О. Кудирко, І. Лобачева; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т. Вінниця. 2021. 416 с. URL: <https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27776.pdf>

34. Чуй І., Шемчук Л., Боднарюк В. Прикладні аспекти аналізу ділової активності підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 5, Том 1. С. 288-293. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wpcontent/uploads/2022/12/2022-310-47.pdf>

35. Андрющенко І. Є., Омельченко В. В. Використання факторного моделювання в діагностиці фінансової діяльності. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.10.1

36. Федорова Т. Показники оптимальності структури капіталу агропродовольчих підприємств. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (5 (05)), 2023. С. 26-32. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.5-4>

37. Бурлан С., Прокопович Л. Методичні підходи до прогнозування прибутку підприємства. *Економіка та суспільство*, (62), 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-48>

38. Захарченко Н.В. Інвестування: навч.-метод. посіб. для здобувачів вищої школи. Одеса: «Атлант ВОИ СОІУ», 2018. 184 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/Збас_право/Investuvannya-Zakharchenko.pdf

39. Гуляєва Н.М., Камінський С. І. Фінансовий цикл підприємства торгівлі: монографія. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 232 с. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2019-888>

40. Радабанк. Офіційна веб-сторінка. URL: <https://www.radabank.com.ua>

41. What is Accounts Receivable? A guide to understanding AR and its importance. Payoneer. URL: <https://www.payoneer.com/resources/accounts-receivable/>

42. Максимова О., Максимов С., Омельченко О. Обґрунтування шляхів підвищення ефективності використання оборотних активів гірничорудних підприємств. *Економіка та суспільство*, (60), 2024. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-64>

43. Лобачева І. Ф., Даценко Г. В., & Кудирко, О. М. Моделювання ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, (7), 2023. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-09-01>

44. Бражник Л., Аранчій Д., Чоп В. Фінансові ресурси підприємства: управління та їх вплив на фінансовий стан. *Цифрова економіка та економічна безпека*. №5 (05), 2023. С. 115-120. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.5-18>

45. Нікольчук Ю. Лопатовська О. Ефективність використання фінансових ресурсів підприємства: теоретико-методичні та практичні аспекти оцінки. *Трансформаційна економіка*. №4 (04), 2023. С. 59-65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-11>

46. Магопець, О. А. Фінансовий аналіз: навч. посіб. М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. 230 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13973>

47. Нечипоренко А. В., Рибалкіна А. О. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2020.11.85

48. Грабовський І. С. Управління позиковим капіталом підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. № 20, 2019. С. 171-176. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/2206>

49. Римар, О. Практика та проблематика регулювання ринку факторингових послуг в Україні. *Економіка та суспільство*, (54), 2023. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-88>

50. Осовська Г. В., Волківська А. М., Семенюк Т. В., Осовський О. А. Здійснення оцінки економічної ефективності діяльності підприємства – запорука визначення його фінансової впевненості. *Міжнародний науковий журнал*

«Грааль науки». № 8, 2021. DOI: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.24.09.2021.11>

Баланс ТОВ АБА «Астра» за 2020-2023 рр.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС «АСТРА»** Дата (рік, місяць, день) **31 грудня 2020** за № **1801001** від **18.12.2020**

Територія **ХМІЛЬЩИНА** за КОАТУУ **3222457400**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОПФГ **240**

Вид економічної діяльності **Споживчі товари (включаючи автомобільні транспортні засоби) в устаткованні** за КВЕД **46.61**

Середня кількість працівників **230**

Адреса, телефон **вулиця Митишобудівська, буд. 3-А, смт. ЧАБАНИ, ХМІСВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, ХМІЛЬЩИНА обл., 06162** **5455600**

Одиниці виміру: тис. грн. За наглядного з'ява (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться в гривнях з копійками)

Складено (робота проведена "у" у відповідній клітинці): за поданнями (стандартами) бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності

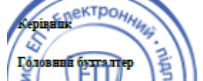
Баланс (Звіт про фінансовий стан) на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Кол за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код розділа	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 273	3 038
вартість вартість	1001	2 311	3 832
накопичена амортизація	1002	1 038	814
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	67 373	80 035
вартість вартість	1011	96 072	114 418
знос	1012	28 699	34 383
Інвентарна вартість	1015	-	-
Первісна вартість інвентарної вартості	1016	-	-
Знос інвентарної вартості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	17	3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені ліквідаційні витрати	1060	-	-
Частковий коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	68 663	83 076
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	442 732	435 212
Виробничі запаси	1101	1 974	2 330
Накопичене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	440 778	432 682
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Договори страхування	1115	-	-
Високі операції	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за відвантаженням	1130	-	2 789
з банками	1135	1 770	143
у тому числі з податку на прибуток	1136	929	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатними докладами	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	17 733	38 968
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	12 559	6 083
Готівка	1166	-	-
Розрахунки в банках	1170	12 559	6 083
Витрати майбутніх періодів	1170	40 079	40 138
Частка парастрахованих у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резерви збитків або резерви власних капіталів	1182	-	-
резерви виробничих прямих	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	8 510	18 629
Усього за розділом II	1195	639 888	641 599
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	708 551	724 675

Пасив	Код розділа	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарезервовані (запасні) капітал	1400	27 004	38 062
Внески до незарезервованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооплачу	1405	-	-
Податковий капітал	1410	362	432
Резервний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(43 579)	(42 659)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Випущений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	(16 213)	15 835
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пасивні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільова фінансування	1525	-	-
Випущений дохід	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв власних капіталів	1532	-	-
резерв виробничих прямих	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвентарні контракти	1535	-	-
Привласні фонди	1540	-	-
Резерв на виплату пенсії	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	87 280	88 057
Високі капітал	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товарами, роботами, послугами	1615	542 192	496 967
розрахунками з банками	1620	387	6 739
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	574
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	654	-
Поточна кредиторська заборгованість за операціями з високими	1635	2 331	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	47 211	110 984
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	1 370
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестрахованих	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	44 309	4 723
Усього за розділом III	1695	724 764	708 840
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримувані для продажу, та групи вибуття			
1700	-	-	-
V. Чиста вартість активів неоподаткованого фонду			
1800	-	-	-
Баланс	1900	708 551	724 675

Автоматизовані
Електронні
Бухгалтерські
Рахунки
Олександрівна
Демотко

Губарь Ігор Анатолійович

Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок А1. Баланс Компанії за 2020 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС АСТРА"** Дата (рік, місяць, число) **31 грудня 2021** за **ДІЛОВОМУ** № **3038/21** **КІЛЬКІСТЬ**
 Територія **КИЇВСЬКА** за **КАТОТТ** 1 UA32140170010072394
 Організаційно-правові форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за **КОПФ** 240
 Вид економічної діяльності **Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами в устаткованні** за **КВЕД** 46.61
 Середня кількість працівників **248**
 Адреса, телефон **вулиця Машинобудівників, буд. 5-А, с/г. ЧАБАНИ, КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08162** 5455600

Одиниця виміру: тис. грн. Без дисконтного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого виводяться з гривень з копійками)

Складено (зробити початку "в" у відповідній колонці):
 за відповідними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3 038	2 162
первісна вартість	1001	3 852	3 752
накопичена амортизація	1002	814	1 590
Нематеріальні капітальні інвестиції	1005	-	-
Основі засоби	1010	80 035	79 666
первісна вартість	1011	114 418	120 909
знос	1012	34 383	41 243
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3	3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені оцінкові витрати	1060	-	-
Частки в компаніях у нестратегічних страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	83 076	81 831
II. Оборотні активи			
Залишки виробничі запаси	1100	435 212	393 548
виробничі запаси	1101	2 530	2 893
виробничі запаси	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	432 682	390 655
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Демонти парострахованні	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	99 635	121 420
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	2 789	15 779
з бюджетом	1135	143	96
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатних доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	38 968	36 070
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 085	10 488
готівка	1166	-	-
расуни в банках	1167	6 085	10 488
Витрати майбутніх періодів	1170	40 138	40 701
Частка парострахованні у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі з:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних капітал	1182	-	-
резервах необоротних провід	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	18 629	32 180
Усього за розділом II	1195	641 599	650 282
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	724 675	732 113

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Чарестраований (позовий) капітал	1400	58 062	58 062
Внески до чарестраованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооплаті	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	432	432
акційний дохід	1411	-	-
акційні курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (попозитивний збиток)	1420	(42 659)	(17 835)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видуваний капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	15 835	40 659
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Повідні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1536	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-
резерв збитків або резерв належних капітал	1532	-	-
резерв необоротних провід	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату дяк-погу	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	88 057	45 183
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	496 967	426 397
розрахунками з бюджетом	1620	6 739	19 614
у тому числі з податку на прибуток	1621	574	3 602
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	110 984	190 221
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 370	2 166
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від парострахованні	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	4 723	5 671
Усього за розділом III	1695	708 840	691 454
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста власність активів нестратегічних фондів	1800	-	-
Баланс	1900	724 675	732 113

М.П. Електронний підпис
 Головного бухгалтера

Місце:
 Анастасія
 Бул Деметко
 Тетяна
 Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Деметко Тетяна Олександрівна

Рисунок А2. Баланс Компанії за 2021 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРРНОМЕРом 36033925
 Територія **КИЇВСЬКА** за КАТОТТГ І ПІАЄДІАІ 140170010072194
 Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОПФГ 240
 Вид економічної діяльності **Співпраця сільськогосподарських підприємств у використанні** за КВЕД 46.61
 Середня кількість працівників 2 182
 Адреса, телефон **вулиця Маминьобудівська, буд. 5-А, с/п.с. ЧАБАНИ, КИЇВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08162** 5455600

Складено за період: тас. гра. без докладного загла (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вказуються в гривнях з копійками)

Складено (робота показує "V" у відповідній клітинці):

за відповідними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 162	1 386
парова вартість	1001	3 752	3 752
накопичена амортизація	1002	1 590	2 366
Нематеріальні капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	79 666	60 474
парова вартість	1011	120 909	107 222
знос	1012	41 243	46 748
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
парова вартість інвестиційної нерухомість	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомість	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
парова вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3	3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у депозитових страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	81 831	61 863
II. Оборотні активи			
Залишки	1100	393 548	421 186
виробничі залишки	1101	2 893	5 505
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	390 655	415 681
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Демонти вистраховані	1115	-	-
Високі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	121 420	155 782
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	15 779	9 806
з бюджетом	1135	96	19 893
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатовими докладами	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	36 070	30 313
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	10 488	7 269
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	10 488	7 269
Витрати майбутніх періодів	1170	40 701	41 007
Частка застрахованих у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах власних виплат	1182	-	-
резервах невиробничих праці	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	32 180	16 313
Усього за розділом II	1195	650 282	701 569
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	732 113	763 432

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (іноземні) капітал	1400	58 062	58 062
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	432	432
власницький дохід	1411	-	-
включення курсової різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(17 835)	3 137
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	40 659	61 631
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільова фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв власних виплат	1532	-	-
резерв невиробничих праці	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату пенсії-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	45 185	111 094
Високі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	428 597	496 268
розрахунками з бюджетом	1620	19 614	6 899
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 602	6 899
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	190 221	79 882
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 166	1 774
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 671	5 884
Усього за розділом III	1695	691 454	701 801
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Частка власних активів незареєстрованого підприємства	1800	-	-
Баланс	1900	732 113	763 432

Головний бухгалтер
 Ігор Губарєв
 Анатолійович
 Дмитро
 Тарасов
 Олександрів
 8

Губарєв Ігор Анатолійович
 Демченко Тетяна Олександрівна

Рисунок А3. Баланс Компанії за 2022 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ/МЄДРП/ПІДПРИЄМСТВО/ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД **30028242**
 Територія **КИЇВСЬКА** за КАТОПУГ/ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД **UA32140170010072394**
 Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** за КОПФГ **240**
 Вид економічної діяльності **Співпраця сільськогосподарських підприємств в устаткуваннях** за КВЕД **46.61**
 Середня кількість працівників **195**
 Адреса, телефон **вулиця Машинобудівників, буд. 5-А, с/п. ЧАБАНИ, КИЄВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА ОБЛ., 08162** **5455600**

Описана вищеу. тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вказуються в гривнях з копійками)

Складено (робота позначку "V" у відповідній клітинці):

за відповідними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
 на 31 грудня 2023 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 386	1 004
первісна вартість	1001	3 752	3 990
накопичена амортизація	1002	2 366	2 986
Нематеріальні капітальні інвестиції	1005	-	350
Осередні засоби	1010	60 474	104 680
первісна вартість	1011	107 222	162 764
знос	1012	46 748	58 084
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомість	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомість	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі			
інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	3	3
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	4 696
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	61 863	110 733
II. Оборотні активи			
Засоби виробничі запаси	1100	421 186	603 671
виробничі запаси	1101	5 505	6 715
накопичена виробничтво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	415 681	596 956
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити парестрахованих	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	155 782	78 889
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	9 806	25 593
і бюджетом	1135	19 893	15 000
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з зарплатних доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інші поточні дебіторська заборгованість	1155	30 313	36 490
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	7 269	21 386
готівка	1166	-	-
розрахунки в банках	1167	7 269	21 386
Витрати майбутніх періодів	1170	41 007	38 904
Частина зарестрахована у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах власних капітал	1182	-	-
резервах виробничих прямих	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	16 313	25 093
Усього за розділом II	1195	701 569	845 026
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	763 432	955 759

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зарестраховані (забітові) капітал	1400	58 062	58 062
Внески до зарестрахованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооплату	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	432	432
аквізиторський дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (напокрятний збиток)	1420	3 137	48 913
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Випущений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	61 631	107 407
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Повільні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	5 934
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань	1532	-	-
резерв збитків або резерв власних капітал	1533	-	-
резерв виробничих прямих	1534	-	-
інші страхові резерви	1535	-	-
Інвестиційні контракти	1540	-	-
Привласний фонд	1545	-	-
Резерв на виплату дяків-попу	1549	-	-
Усього за розділом II	1595	-	5 934
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	111 094	196 286
Векселі видані	1605	-	-
Поточні кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	33 198
товари, роботи, послуги	1615	496 268	464 414
розрахунками з бюджетом	1620	6 899	2 964
у тому числі з податку на прибуток	1621	6 899	2 959
розрахунками зі страховиками	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	13
Поточна кредиторська заборгованість за операціями з валютними	1635	79 882	134 464
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 774	5 215
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від парестрахованих	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	5 884	5 864
Усього за розділом III	1695	701 801	842 418
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1800	-	-
Усього	1900	763 432	955 759

Головний бухгалтер
 ЕП ЯРМОШ
 ВІТА
 БОРИСІВНА

Губарєв Ігор Анатолійович
 Ярмош Віта Борисівна

Рисунок А4. Баланс Компанії за 2023 рік

Звіт про фінансові результати ТОВ АБА «Астра» за 2020-2023 рр.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ 30050930

(заповнюється)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р. Форма №2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 218 985	1 185 249
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у нерестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки нерестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 015 432)	(1 015 754)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	203 553	169 495
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки нерестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	225 483	162 094
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(15 215)	(13 740)
Витрати на збут	2150	(152 961)	(197 605)
Інші операційні витрати	2180	(238 711)	(87 916)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	22 149	32 328
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 496	347
Інші доходи	2240	969	3
у тому числі:	2241	-	-
дохід від власницької допомоги			
Фінансові витрати	2250	(22 194)	(16 535)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(13)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:

прибуток	2290	2 407	16 143
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(1 487)	(3 001)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	920	13 142
збиток	2355	(-)	(-)

ІІ. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	920	13 142

ІІІ. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	12 106	17 503
Витрати на оплату праці	2505	58 532	72 914
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 330	13 909
Амортизація	2515	12 353	10 975
Інші операційні витрати	2520	329 490	183 960
Разом	2550	424 811	299 261

ІV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-	-

Серія 10
Половинний бухгалтер

Антоніюк
ІП Деметко
Тетяна
Олександрівна

Губарець Ігор Анатолійович

Деметко Тетяна Олександрівна

Рисунок Б1. Звіт про фінансові результати Компанії за 2020 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ **30050930**
(єдиного учасника)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р. Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 616 597	1 218 985
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 385 381)	(1 015 432)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	231 216	203 553
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	123 946	225 483
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від переїсного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(23 544)	(15 215)
Витрати на збут	2150	(214 699)	(152 961)
Інші операційні витрати	2180	(71 087)	(238 711)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від переїсного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	45 832	22 149
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	286	1 496
Інші доходи	2240	244	969
у тому числі:	2241	-	-
дохід від владної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(13 883)	(22 194)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(13)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
прибуток	2290	32 479	2 407
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7 655)	(1 487)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	24 824	920
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	24 824	920

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	17 172	12 106
Витрати на оплату праці	2505	80 838	58 532
Відрахування на соціальні заходи	2510	16 811	12 330
Амортизація	2515	24 892	12 353
Інші операційні витрати	2520	169 617	329 490
Разом	2550	309 330	424 811

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-	-

Губерз Ігор Анатолійович
Анатолійов
6/7 Демотко
Левченко
Олександрович
8
Головний бухгалтер
Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок Б2. Звіт про фінансові результати Компанії за 2021 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛ'ЯНС "АСТРА"** дата (рік, місяць, число) **2023 | 01 | 01**
за ЄДРПОУ **30050930**

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) **ДОКУМЕНТ ПРИБИМАТО**
за Рік 2022 р. Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 946 388	1 616 597
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 507 470)	(1 385 381)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	438 918	231 216
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	82 475	123 946
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(34 860)	(23 544)
Витрати на збут	2150	(253 108)	(214 699)
Інші операційні витрати	2180	(195 765)	(71 087)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	37 660	45 832
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	355	286
Інші доходи	2240	-	244
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(9 592)	(13 883)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:

прибуток	2290	28 423	32 479
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(7 451)	(7 655)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	20 972	24 824
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	20 972	24 824

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	15 217	17 172
Витрати на оплату праці	2505	48 989	80 838
Відрядування на соціальні заходи	2510	10 397	16 811
Амортизація	2515	16 991	24 892
Інші операційні витрати	2520	392 139	169 617
Разом	2550	483 733	309 330

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-	-

Губарев Ігор Анатолійович
Демощко Тетяна Олександрівна

Головний бухгалтер

Рисунок Б3. Звіт про фінансові результати Компанії за 2022 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ **30050930**
(вільноулюблені)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2023 р. Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 132 845	1 946 388
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у нерестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки нерестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 708 232)	(1 507 470)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	424 613	438 918
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки нерестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	77 402	82 475
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(55 504)	(34 860)
Витрати на збут	2150	(265 522)	(253 108)
Інші операційні витрати	2180	(116 884)	(195 765)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	64 105	37 660
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	355
Інші доходи	2240	117	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(13 690)	(9 592)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(469)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:

прибуток	2290	50 063	28 423
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(4 355)	(7 451)
Прибуток (збиток) від приписаної діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	45 708	20 972
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	45 708	20 972

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	23 803	15 217
Витрати на оплату праці	2505	92 893	48 989
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 396	10 397
Амортизація	2515	16 944	16 991
Інші операційні витрати	2520	286 874	392 139
Разом	2550	437 910	483 733

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Губарев Ігор Анатолійович
Львівська обласна державна адміністрація
Головний бухгалтер

Губарев Ігор Анатолійович
Львівська обласна державна адміністрація
Головний бухгалтер

Рисунок Б4. Звіт про фінансові результати Компанії за 2023 рік

Звіт про рух грошових коштів ТОВ АБА «Астра» за 2020-2023 рр.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** (змішану валюту)
 за ЄДРПОУ **30050830**
 дата (місяць, рік, число) **01.01.2021** | 1 | 01 | 191
 Форма №3 Код за ДКУД **1801004**
 ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
 за Рік 2020 р.

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 587 857	1 416 156
Повернення податків і зборів	3005	18	2 300
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	2 300
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	1 411
Надходження від повернення авансів	3020	3 459	1 958
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	61	229
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	313	698
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 369 479)	(1 298 675)
Праці	3105	(48 029)	(55 679)
Відрасувань на соціальні заходи	3110	(13 154)	(13 094)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(40 061)	(18 642)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(4 638)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(27 896)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(12 075)	(14 004)
Витрачання на оплату авансів	3135	(15 377)	(1 635)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(31 131)	(23 700)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(19 507)	(10 607)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	54 970	720
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	969	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отримання:			
відсотків	3215	1 496	347
дивидендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	2 451	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(13)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(24 605)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-19 702	347
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	142 415	167 030
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	162 714	156 121
Сплату дивидендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(22 194)	(16 535)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-42 493	-5 626
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-7 225	-4 559
Залишок коштів на початок року	3405	12 559	16 409
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	751	709
Залишок коштів на кінець року	3415	6 085	12 559

Анатолійови
 ЕП Демотко
 Тетяна
 Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок В1. Звіт про рух грошових коштів Компанії за 2020 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** (залишевування)
 за ЄДРПОУ **30050930**
ДОКУМЕНТ ПРІЙНЯТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
 за Рік 2021 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 087 460	1 587 857
Повернення податків і зборів	3005	-	18
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	7 335	-
Надходження від повернення авансів	3020	4 993	3 459
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	64	61
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	804	313
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 767 140)	(1 369 479)
Пропіт	3105	(63 692)	(48 029)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(17 426)	(13 154)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(63 381)	(40 061)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4 628)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(43 156)	(27 896)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(15 597)	(12 075)
Витрачання на оплату авансів	3135	(56 949)	(15 377)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(59 288)	(31 131)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(16 642)	(19 507)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	56 138	54 970
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	969
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	286	1 496
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	7 677	2 451
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(-)	(13)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(14 145)	(24 605)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-6 182	-19 702
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	400 588	142 415
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	433 041	162 714
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(13 883)	(22 194)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-46 336	-42 493
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	3 620	-7 225
Залишок коштів на початок року	3405	6 085	12 559
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	783	751
Залишок коштів на кінець року	3415	10 488	6 085

Керівник
 Деметко Тетяна Олександрівна
 Головний бухгалтер
 Деметко Тетяна Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Деметко Тетяна Олександрівна

Рисунок В2. Звіт про рух грошових коштів Компанії за 2021 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ **30050930**
(назви українською мовою)
ДОКУМЕНТ-ДИКАНАТО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2022** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	1 927 689	2 087 460
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість	3005	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	53 071	7 335
Надходження від повернення авансів	3020	4 356	4 993
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	3	64
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 625	804
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(1 851 399)	(1 767 140)
Праці	3105	(39 196)	(63 692)
Відраховувань на соціальні заходи	3110	(10 683)	(17 426)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(30 960)	(63 381)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(4 154)	(4 628)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(17 117)	(43 156)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(9 689)	(15 597)
Витрачання на оплату авансів	3135	(63 433)	(56 949)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(35 356)	(59 288)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(18 920)	(16 642)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-63 203	56 138
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	355	286
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	35 489	7 677
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(31 793)	(14 145)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	4 051	-6 182
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	359 991	400 588
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	299 315	433 041
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(9 592)	(13 883)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	51 084	-46 336
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-8 068	3 620
Залишок коштів на початок року	3405	10 488	6 085
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	4 849	783
Залишок коштів на кінець року	3415	7 269	10 488

Керівник Анастолію

Головний бухгалтер

У.П. Демотко

Тетяна

Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок В3. Звіт про рух грошових коштів Компанії за 2022 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ 30050930
(найменування) **ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО**

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2023 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 703 678	1 927 689
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	6 535	53 071
Надходження від повернення авансів	3020	1 717	4 356
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	858	3
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	4 815	1 625
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(2 463 963)	(1 851 399)
Праці	3105	(77 250)	(39 196)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(18 585)	(10 683)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(32 126)	(30 960)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(12 990)	(4 154)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(17 117)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(19 136)	(9 689)
Витрачання на оплату авансів	3135	(58 712)	(63 433)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(68 346)	(35 356)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(21 764)	(18 920)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-23 143	-63 203
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	355
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	35 489
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	117	-

Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(7 488)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(31 793)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-7 371	4 051
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	496 350	359 991
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	426 947	299 315
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(13 144)	(9 592)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	56 259	51 084
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	25 745	-8 068
Залишок коштів на початок року	3405	7 269	10 488
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(11 628)	4 849
Залишок коштів на кінець року	3415	21 386	7 269

Керівник
Анатолійович
Губарєв Ігор
Головний бухгалтер
ЕП
Електронний підпис
Губарєв Ігор
Анатолійович

Губарєв Ігор Анатолійович

Ярмош Віта Борисівна

Рисунок В4. Звіт про рух грошових коштів Компанії за 2023 рік

Додаток Г

Звіт про власний капітал ТОВ АБА «Астра» за 2020-2023 рр.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ ЗАЄДНОУВАЖЕННЯ АЛЬЯНС «АСТРА»** (наліченування)

Звіт про власний капітал за Рік 2020 р.

Форма №4 Код за ДКУД 1801005

30050030
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (паівовий) капітал	Капітал у доопіаках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	27 004	-	362	-	41 993	-	-	69 361
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	(85 574)	-	-	(85 574)
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	27 004	-	362	-	(43 579)	-	-	(16 213)
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	920	-	-	920
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Доопіака (уціака) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Доопіака (уціака) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниця	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частина іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних цільових фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заскочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	31 058	-	-	-	-	(31 058)	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	70	-	-	31 058	-	31 128
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	31 058	-	70	-	920	-	-	32 048
Залишок на кінець року	4300	58 062	-	432	-	(42 659)	-	-	15 835

Керівник
Анатолійови
ВП Демотко
Тетяна
Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Головний бухгалтер

Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок Г1. Звіт про власний капітал Компанії за 2020 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ АЛЬЯНС "АСТРА"** за ЄДРПОУ **30050020**

(набеноування)

Звіт про власний капітал
за **Рік 2021** р.

Форма №4 Код за ДКУД **1801005**

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	58 062	-	432	-	(42 659)	-	-	15 835
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	58 062	-	432	-	(42 659)	-	-	15 835
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	24 824	-	-	24 824
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	24 824	-	-	24 824
Залишок на кінець року	4300	58 062	-	432	-	(17 835)	-	-	40 659

Керівник Губарев Ігор Анатолійович

Головний бухгалтер Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок Г2. Звіт про власний капітал Компанії за 2021 рік

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "АГРОБУДІВЕЛЬНИЙ ЗАЄДНІОУ АЛЬЯНС "АСТРА"** (називенування)
Звіт про власний капітал
 за **Рік 2022** р. Форма №4 Код за ДКУД **1801005**
 30050036
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Стаття	Код рядка	Зареєстрований (паївний) капітал	Капітал у доопітках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	58 062	-	432	-	(17 835)	-	-	40 659
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	58 062	-	432	-	(17 835)	-	-	40 659
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	20 972	-	-	20 972
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Доопітка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Доопітка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників:									
Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу:									
Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни у капіталі	4295	-	-	-	-	20 972	-	-	20 972
Залишок на кінець року	4300	58 062	-	432	-	3 137	-	-	61 631

Керівник

Головний бухгалтер

Анатолій Губарев
 EP Демотко
 Тетяна
 Олександрівна

Губарев Ігор Анатолійович

Демотко Тетяна Олександрівна

Рисунок ГЗ. Звіт про власний капітал Компанії за 2022 рік